

REDACȚIA
strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL
Austria-Ungaria:
an 20 cor. pe 1/2
cor.; pe 1/4 de an
pe 1 lună 2 cor.
de Duminică pe an
4 coreane.
România și
Aliații pe an:
40 franci.
Articolele nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Anlich Nr. 1

INȘERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inșertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul IV.

Număr de Duminică

Nr. 25

STUL INTRIGILOR.

V.

(Articol final.)

După alegerea la demnitatea metropolit a părintelui Ioan Mețianu, amicii nostri din congres s'au mai degrabă înțelegere cu părintele episcop Nicolae Popea. Era de bună-cuviință din partea noastră și o poruncă a inimei să-l pe iubitul prelat, ca să se mute la Arad și dimpreună cu noi să continue activitatea pentru bisericii și al poporului nostru. Hotărârile mult mai largi ale episcopului arădean. Am făcut pasul acesta, că știam cu siguranță, că la alegerea se va face pe adversarilor noștri; în acest metropolit Ioan și amicii Mocsonyiști ar fi dispus de două și astfel ar fi avut totdeauna în congresul național-bisericesc. Totuși am simțit în noi dorința morală de a ni-l apropia pe cel

Dar părintele episcop Nicolae Popea nu a dat un răspuns, cum nu bărbății cu încredințarea pe care lumeaștii pot să dea. Căci este episcop și la Arad tot episcop ar fi. De dragul arginților să-și sească diecesă și pe fiul său suferitor? Nu caută bogății pământești, mulțumirea sufletului și împlinirea misiunii. Cu bunătate și cu blândețe, cu bărbătească hotărâre, părintele episcop Nicolae Popea a refuzat să sească candidatură la episcopia arădeană.

În fața acestei situații, naționaliștii dela Arad au trebuit să caute altă parte pe bărbatul, care să însușirile de a nu împedea lupta noastră a poporului românesc în această luptă. În întreaga metropolie bărbat era, care cu ajutorul nostru putea să aibă șanse de a birui față de candidatul părintelui metropolit Ioan și al dlui Alexandru Mocsonyi. Bărbatul acesta era părintele vicar dela Oradea-Mare, Iosif Goldiș.

O parantesă.
Nici odată noi, „tribuniști“ de noi, nu am pretins de la prelații să ca să facă politică militantă cu noi. Cunoaștem bine situația, în care dinșii sunt. Nu li-am cerut, să se pună în fruntea luptătorilor politici ai poporului nostru, am conștientizat, să guvernăm, întrucât privește voia lor. Am cerut însă și să nu fie pandurii guvernului, să folosească înalta lor pozițiune în fruntea lupta politică a poporului nostru, care și de altfel este destul de grea și anevoioasă. Am pretins să ne întindem, ca prelații noștri, dacă pot să meargă în fruntea luptă-

torilor naționali, să stea la o parte și să nu se amestece în daraverile acestor luptători, spriginid pe unit și combătând pe alții. *Episcopii noștri să-și administreze cu cinste și cu omenie diecesă, să întărească morală și cultura între credincioși, să spriginească nisuițele de întărire materială a Românilor și — atât.*

La Arad până aci era cu totul altfel. Curtea episcopescă era un centru politic. Sub patronajul episcopului s'a înființat în diecesă partid guvernamental român. Toți aderenții politicii tradiționale românești au fost huiduiți și depărtați de la organismul constituțional noaste bisericesci. Naționaliștii erau socotiți dușmanii ai bisericii și guvernamentalismul era merit bisericesc.

Și încă ceva.

Guvernamentul afară din cale materialist al părintelui Ioan Mețianu produsese în diecesă deprinderi prea negustorești. O demoralizare generală începuse să inspire îngrășirii iubitorilor de neam și de biserică. Impregiurarea aceasta mai virtos îndrepta speranțele de bine spre părintele archimandrit și vicar Iosif Goldiș.

Căci naționaliștii, cunoscându-l pe părintele vicar Goldiș. Îl știau bărbat de înaltă erudițiune, om cu inima curată și blândă, cunoșteau diatinșul lui caracter. Știau, că este de părerea aceluia, cari sunt convinși, că dela Unguri mai ușor vom câștiga concesiuni prin prietenie, decât prin luptă, dar știau totodată și aceea, că tocmai tăria de caracter și erudițiunea acestui bărbat nu va admite persecutarea pe nedrept a celor de alte păreri.

Deja în vorbirea sa program dela Ceica, Iosif Goldiș declarase, că așa numiții „ultraști“ români sunt tot așa de buni patrioți ca și cei „liberali“, deosebirea este numai de convingeri. Era deci de așteptat, că un asemenea bărbat nu-și va folosi înalta sa dignitate pentru a împedea manifestarea politică a poporului românesc în feul, cum însuși acest popor va afla de bine a se manifesta. După cum nici până aci nu intrase niciodată în tabăra aceluia Români guvernamental, cari combăteau mai rău decât Ungurii pe „ultraști.“

Astfel naționaliștii dela Arad s'au hotărât să înalte la tronul episcopesc pe părintele Iosif Goldiș. Lupta în scopul acesta a fost afară din cale grea. Noul metropolit era dușmanul de moarte al candidatului nostru, neprihăniții Mocsonyiști deteră mâna din nou cu guvernamentalii, ca să aleagă episcop pe Augustin Hamsea, sigur nu de dragul „ansienității“. Naționaliștii (1) dela Sibiu și dela Brașov în chip neînțeleș secundau cu mare toiu nisuițele Hamsiștilor.

Căci la Arad era acum fortăreața din urmă a politicii tradiționale românești. Alături cu dușmanii politici ai naționaliștilor dela Arad se luptau — bine înțeleș — cete auxiliare, recrutate din mulțimea aceluia, cari

aveau mari interese materiale angajate la învingerea Metropolitului, apoi oamenii, cari nici odată nu gândesc nimic, ci merg într'acolo, de unde li-se pare răsărind strălucirea mai mare și autoritatea.

Instinctul poporului românesc însă și de astădată a rămas biruitor. Ne mai pomenita însuflețire a poporului însuși a dat curajul celor îndoinici și astfel naționaliștii arădeani au învins. Episcop al Aradului s'a făcut P. S. Sa Iosif Goldiș.

Și naționaliștii aceștia nu s'au înșelat în așteptările lor. La cele dintâi ocașii binevenite episcopul Goldiș a declarat din nou, că Românii, pe cari Maghiarilor le place a-i numi „ultraști“, sunt tot așa de buni patrioți, ca și dînsul, episcopul. Eară la sinodul din anul acesta în admirabilul său discurs de deschidere a dat asigurări, că în viața bisericescă nu va căuta convingerile politice ale singuraticilor, ci cu desevirșire abstracție făcând dela aceste convingeri, va angaja la munca bisericescă și școlară pe fiecare după puterile sale. Și cine nu-și va aduce cu mândrie aminte bărbătească declarațiune a părintelui vicar în fața dînsului în viața și D-Voastră imi veți acorda încrederea în a conduce această eparhie, Ve asigur, domnii mei, că nu voi umbla cu „Kérem alásan“ nici în sus, nici în jos. Voi sta totdeauna cu fruntea ridicată, nu voi întrelăsa însă nici o ocașie să informez cercurile de sus asupra adevăratelor stări ale noastre și nu voi lăsa a se țese în giurul nostru nici un fel de intrigă.

Chiar în săptămâna, când s'a ales părintele Mangra vicar la Oradea-Mare, amicii noștri au dat o splendidă luptă națională în sala comitatului Arad și au silit pe comitele suprem să aperse însuși drepturile limbii românești în adunarea comitatensă. În sinod ei aleg vicar pe conducătorul lor, pe aprigul luptător național, Vasile Mangra. Și episcopul Goldiș întărește numai decât această alegere. În zădar se făcuseră intrigă în contra acestei alegeri chiar din cercuri foarte înalte, episcopul Goldiș a rămas constituțional, cum a promis la alegerea sa.

Cei bătuți însă, în furia lor, n'au sistat lupta nici acum. Ci în jurnalele ungurești presintă pe episcopul Goldiș ca trecut cu desevirșire în tabăra ultraștilor, ear în ziarele pretinse „românești“ presintă pe naționaliștii arădeani cumpărați de Goldiș și vânduți cu desevirșire Ungurilor. Mihai Velicium, Nicolae Oncu, Romul Ciorgariu, George Popoviciu-Șiria, și pleiada întreagă de harnici bărbăți români, cari totdeauna au fost în fruntea mișcărilor noastre naționale, sunt „trădători de neam“, eară d-nii Voicu Hamsea și Traian Putici și Ghiță Proca și Dori Popescu, notarașul, sunt mari naționaliști.

Cestiunea e limpede. Este tactica cea veche a aceluia, cari voiesc să nimicească politica tradițională românească, pentru-ca să abată pe poporul românesc din calea sa încercată de veacuri și să-l ducă pe alte căi. Ce căi? „Nu știi nici eu“ — răspunde dl Alexandru Mocsonyi.

Nu ne mirăm de aceia, cari prin izbânda naționaliștilor dela Arad, au pierdut venituri ori speranțe. Nu ne mirăm nici de cei cu „locul al treilea“, nici de cei cu „legea de naționalitate“, căci aceștia și-au pierdut din nou rostul în politica poporului românesc. Trebuie să ne mirăm însă de bărbății, cari pretind să-i credem aderenți sinceri ai partidului nostru național.

Pentru aceștia mai ales am dat lămuririle de față. Ca să se știe odată, că intrigile în contra Arădeanilor sunt puse la cale de dușmanii politicii tradiționale românești.

Cel ce are urechi de auzit, să audă, — cel ce are ochi de văzut, să vadă. Politicianii noștri de profesiune însă, cari în, ca lumea să-i socotească binevoitori și aderenți partidului național român, ar face bine, dacă năvălind asupra noastră ar înșelă eeară cheia dela această cămăruță să o arunce pe Bârsa ori pe Cibin.

Atât pentru cei buni și cuminți. Proștilor și ticăloșilor nu le putem ajuta.

„Fremdenblatt“ despre Români. Ziarul semi-oficios al Curții Imperiale din Viena, „Fremdenblatt“, în numărul său dela 24 Iunie aducând un raport despre serbarea ce s'a dat de regimentul român 45 în amintirea luptei dela Custozza, aduce mari laude soldaților noștri, a căror înfățișare, dansuri și cântări ziarul împărătesc scrie că sunt minunate.

PENTRU IANCU.

Procesul intentat celor trei universitari români din Cluj, pentru cununile depuse și vorbirile ținute la mormântul lui Avram Iancu, proces reînnoit în a doua instanță, s'a desbătut în Deva, la 26 Iunie.

A asistat la pertractare un număr public, Români și străini, o cunună frumoasă de dame din Deva, Orăștie etc. A fost de față și o deputație a Moșilor din Vidra de jos și de sus; prezent era și nepotul lui Iancu, deputațiile universitarilor români din Cluj și din Pesta, apoi preoțime și popor.

Pertractarea a fost scurtă. Procurorul, pe lângă o motivare amănunțită, a cerut nimicirea întregului proces și intentarea unui nou proces de agitațiune în contra lui Ioan Scurtu și George Novacovici pentru vorbirile ținute la mormântul lui Iancu.

Tribunalul — după o scurtă consfătuire — a decis nimicirea procedurii de până acum și transpune ac-

tele judeului instructor pentru noul proces. Cununa rămâne confiscată, cu tot protestul ridicat de către apărătorii acușatorilor.

Tinerilor acușati li s'a făcut o manifestațiune din partea damelor române și a Moșilor. Ei au fost întimpinați cu o ploaie de flori, cu discursuri și „Deșteaptă-te Române“.

Sărbarea victoriei de la Custoza.

Viena, 27 Iunie.

Din incidentul acestei festivități foile din Viena publică rapoarte în termeni foarte măgulitori la adresa regimentului de bănașan 43 (care se recrutează din Caransebes), și în care servesc peste 95 % de Români! Deosebită atențiune i se acordă zelosului și curajosului preot militar, Pavel Boldea, care-și înțelege și împlinește misiunea.

Sâmbătă, în 28 Iunie a. c., curtea casarmei lui „Albrecht“ din Prater oferă un aspect izbâștor prin decorarea ei festivă; întregul regiment era postat în paradă sub comanda maiorului român Stoianescu, în frunte cu colonelul Zednik de Zeldegg împreună cu toți ofițerii. — Precis la 8 ore dimineața preotul militar săvârșe în cortul improvizat în mijlocul curții serviciul divin, iar cântările bisericesti le execută foarte corect un cor compus din militarii regimentului și condus excelent de sergentul Magarin din Berliște, asupra căruia vom mai reveni.

Pe lângă acesta e de remarcat și corporalul Ionescu din Jupalnic, care a încântat între soliști prin vocea sa pe toți care-i asistau la serviciu. — La urmă se susă preotul pe tribuna ridicată lângă cort, de unde roșii un discurs magistral dezvoltând paginile cele mai glorioase din istoria regimentului românesc, care au luptat pe câmpurile întregii Europe. Euzusiasmul provocat prin cuvintele bine simțite, i-a atribuit un asid o însemnătate particulară.

mai unele date.

Regimentul 43 s'a înființat în anul 1715, participând imediat la războaiele contra Turcilor, Francezilor și Prusienilor, aproape pe toate câmpurile de bătaie din Europa. — În anul 1789 s'a luptat cu mare bravură în armata vitezului mareșal Laudon în contra Turcilor, câștigându-și la asaltul asupra Belgradului, azi capitala Serbiei, merite neperitoare. — La 1796 s'a distinș regimentul sub conducerea glorioșului beliduce, arhiducele Carol, pe câmpiile Germaniei, iar în anul 1799 și 1800 în Italia contra Francezilor, condus de marele împărat Napoleon I. La 1848 și 1849 împărțit în armata mareșalului campestru Raddecki, a luptat la Santa-Lucia și Novara cu multă glorie. — Laurii cel mai frumoși și-a câștigat însă regimentul în războiul italian din anul 1866 sub conducerea arhiducelui Albrecht. În bătăia de la Custoza în 24 Iunie 1866 a năvălit asupra inamicului pe Vale-Busa și s'a luptat pe Monte Belvedere cu atâtea bărbăție și bravură, încât nu numai a învins, ci și a nimicit cu desăvârșire pe dușmanul de trei ori mai numărös. Astfel a precumpenit regimentul român 43 la raportarea victoriei din partea Austriacilor asupra Italianilor. Nu mai puțin eroiam au dezvoltat bravii soldați ai acestui regiment la ocuparea Bosniei și Herțegovinei în lupta de la Boche de Cattaro.

Astfel împlinește Românul serviciul pentru acela, căru i-a jurat credință.

Cuvintele românești ale preotului militar au aflat un echo puternic în inima românească a întregului regiment care intonă imnul împărătesc.

Urmă apoi dincul ofițerilor, unde colonelul Zednik ridică primul toast în onoarea împăratului; luând apoi după o pauș mică eazăl cuvântul, sărbătorii ziua prin un discurs lung și mișos, glorificând faptele Românilor din regimentul 43 și provocând la fine pe toți ofițerii, să emulase la glasul Majestății Sale cu antecesorii din timpurile vechi și de la Custoza.

Cel mai mare interes cu deosebire pentru Românii a deșteptat festivitatea după amiază, când se manifesta pe deplin spiritul regimentului în mod spontan în formă de jocuri. Cu toate că de un timp încoace s'au împraștiat ofițerii români dela regi-

mentele românești, un fapt ce constituie o greșală cardinală în apucăturile actualului minister de războiu, ale cărei urmări se vor cunoaște numai atunci, când se va ivi privilegiul de a compara faptele serioase din trecut cu cele din prezent, — cu toate acestea se mai află încă ici-colo câte un Român între ofițerii regimentelor românești, care simte datoria de a lucra conștios de neamul și de chemarea sa.

Așa înregistrăm, d. e., la regimentul 43 pe locotenentul Ion Brad, care a arangeat toată festivitatea de după amiază, executându-se un program variat. Partea cea mai remarcabilă o constituie cântecul și jocurile naționale. Laudă i se cuvine bravului ofițer român! Cântecul: „Hora Sinaiei“, „Domnul Tudor“, „În pădurea inverziată“, „Deșteaptă-te Române“, și „Călca Române“ se alternau în o armonie fermecătoare cu jocurile: „Călușerul“, „Bătuta“, „Hora Sinaiei“ și „Ardeleana.“ Publicul vinea care nu vésuse până acum jocuri românești, rămase nimit de preciziunea și elegața mișcărilor. Te podidiau lacrimile privind la sdravenii și frumoșii feciori, împodobiiți cu costume splendide naționale, cu cușme împodobite cu pene de curcan, cum saltau, cum dansau între sunetele muzicii militare, condusi de instructorul și vătaful lor, sergentul Magarin, a cărui dexteritate stoarse admirarea tuturor. Pare că geniul neamului românesc intenționa prin prezentarea acestor feciori nimitizarea pesimismului prea lășit deja, îmbărbătându-ne prin gura lor cu cuvintele:

Călca, Române, plin de mândrie,
Ridică-ți fruntea sus nesfii,
Căci sub picloare oarba trufie
A păgânului tu ai adroit.

Fals străbună eazăl învie
În fie-care pept de Român,
Căci dintr'un suflet s'a scris să fie
Liber în țară, singur stăpân!

Căsătoria moștenitorului

Toate foile din împărăția noastră se ocupă de apropiata căsătoria a arhiducelui moștenitor de tron Francisc Ferdinand cu contesa Sofia Chotek, fiica boierului conte boem Bohuslav Chotek.

Înainte de cununie a trebuit să pre-meargă depunerea jurământului din partea arhiducelui mire, că adevă, cu privire la soția sa și la copii, care se vor naște din căsătoria, dînsul abize în numele lor de toate acele drepturi, ce-i compet lui, ca membru al casei domnitoare împărătești și regești.

Aceasta s'a și întâmplat ieri, 28 l. c. n. în palatul împărătesc din Viena.

Depunerea acestui jurământ s'a săvârșit în chip sărbătoresc, în fața Majestății Sale, în fața tuturor arhiducilor, a tuturor ministrilor și a sfetnicilor intimi din întregă monarchia.

Nefind mireasa de același rang cu arhiducele mire, căsătoria lor va fi așa numită morganatică, adevă, pe mâna stîngă, cum s'ar mai zice. Iar jurământul, ce arhiducele moștenitor a depus ieri este, că dînsul a făcut declarația, că: soția-i va purta titlul de „soție a lui“ și nu de împărăteasă-regină, apoi că copiii născuți din căsătoria lor nu vor pute să ia titlul de arhiduci și nici drept de moștenitori ai tronului nu vor avea.

Actul cununii se va îndeplini Duminecă înainte de amiază în capela din Reichstadt, în cerc restrîns familiar.

Privitor la noul titlu al contesei-mirese Chotek, foia oficială „Wiener Zeitung“ în numărul de ieri — după-cum se anunță — a publicat învoirea Majestății Sale, că la dorința arhiducelui moștenitor, contesa-mireasă va primi titlul de princesă de Hohenburg și că ea numai în toamnă va fi prezentată la curtea împărătească.

Arhiducele-mire Francisc Ferdinand d'Este s'a născut la 18 Decembrie 1863 în Graț și e fiul cel mai în vîrstă al arhiducelui Carol Ludovic. În 1875 principele Francisc V. de Modena l'a numit moștenitor al său și a primit numele și titlul d'Este. În 1888 a devenit major în regimentul de infanterie 192, iar 1889 sub colonel în ace-

lași regiment. În 1890 fii numit comandant al regimentului 9 de călăreși. În Februarie 1891 a făcut o vizită la curtea din Petersburg, iar la 1893 a făcut o călătorie mai lungă din care reintrîndu-se acasă, și a publicat impresiunile într'un op voluminos. Bolnăvindu-se în 1895 a mers să caute o climă mai blîndă, în Egipt. Când s'a reintors din Africa, a petrecut mai mult timp în Bozen (Tirol), unde și-a redobădit sănătatea.

În curînd Majestatea Sa a dat arhiducelui loc în conducerea afacerilor armatei.

Contesa mireasă Sofia Chotek s'a născut la 1 Martie 1868 în Stuttgart, ca fiică a contelui Bohuslav Chotek și a soției acestuia născută contesa Kinsky. Tata ei a murit în 1896, mama în 1886.

Contesa Sofia Chotek a primit în casa părintească o educație frumoasă și a făcut studii serioase. Se zice, că în modul ei de viață iubește foarte mult simplitatea, nu i plac petrecerile sociale și tot timpul și-l petrece cu muzica și literatura, interesându-se de tot ce apare pe teren literar. Pe fața ei se oglindează pururea serioșitatea, purtarea îi este modestă și cucerește repede simpatia tuturor.

Arhiducele Francisc Ferdinand i'a făcut prima dată cunoștința în castelul din Pojon, unde contesa petrecerea ca damă de onoare a arhiducesei Isabela, soția arhiducelui Frideric. Înainte cu câțiva ani arhiducele s'a întâlnit cu contesa în Abbazia. Pe atunci se șvonia, că Francisc Ferdinand va lua în căsătorie pe văduva arhiducesă Stefania. Știrea aceasta părea întemeiată prin visita ce arhiducele a făcut-o văduvei repositului moștenitor de tron Rudolf, la viale ei din Abbazia. Aici se află și contesa Chotek, pentru care avea deja cea mai curată dragoste.

M. Sa Monarhul a voit mult să abată pe arhiduce dela gândul căsătoriei cu contesa Chotek. Înimă arhiducele însă n'a cedat, și când odată Majestatea Sa l'ar fi făcut atent, că în calitate de viitor domnitor al monarchiei are datoria să se căsătorească, moștenitorul de tron a răspuns: „Voința mea nestrămutată este, să iau de nevastă numai pe cine iubesc, și aceasta este contesa Chotek.“

Telegramele din urmă aduc amănunte despre actul săvârșit ieri în Viena cu depunerea jurământului; îndeosebi despre vorbirea Maj. Sale Monarhului și despre textul jurământului, celăl, pentru arhiducele, de ministrul afacerilor străine, contele Goluchovski.

S'au încheiat încă multe asemenea căsătorii morganatice în familia Habsburgilor. Între acestea ca cea dintâi se amintește căsătoria arhiducelui Ferdinand, fiul împăratului Ferdinand I., cu Filipina Welser, fiica unui senator din Augsburg, pe care tânărul arhiduce pentru primadată o vésuse în adunarea imperiului la Augsburg. Auzise el și mai înainte de frumșetea ei fără părrechie, dar prima întâlnire l'a fermecat de desăvârșire, și de atunci a început s'o iubească până la nebunie. Arhiducele însuși, care pe atunci era numai de 19 ani, era bărbat de o rară frumșețe.

Deși tatăl arhiducelui nu voia nici într'un chip căsătoria lui cu frumoasa fată, arhiducele totuși s'a logodit cu dînsa încă în același an (1543), iar în 1557 a luat-o de soție, fără știrea și învoirea împăratului. Contemporanii n'au destule cuvinte, pentru a lăuda frumșetea Filipinei. Însuși împăratul, când a vésut-o, a rămas fermecat de frumșetea și grațiile ei. Când mai întâiu i-a prezentat ea noră, — bătrînul împărat Ferdinand a exclamat: „Nu poate fi om, care să nu primească cu bucurie pe o asemenea femeie frumoasă de noră a sa!“ Și în urma acesteia a declarat și dînsul legală căsătoria; dar cu observarea, că copiii născuți din această căsătorie numai atunci pot avea drept la moștenirea tronului, dacă ar muri toți membrii bărbătești ai casei împărătești.

Despre căsătoria aceasta însă — lumea a știut numai după moartea împăratului

Kossuthiștii și Slovaci.

Se știe, că pentru alegerea ce se face azi în Rima-Szombat, kossuthiștii au solicitat și primit ajutorul alegătorilor slovaci. Necazul stăpînirii

e mare, pentru-că astfel candidații ei a trebuit să se retragă din

Și kossuthiștii pare că s'au crezut foarte. Astfel în numărul 27 Iunie „Egyetértés“, după ce ducește că ar fi încheiat vre-un cu Slovaci, cum se vestise: du-se a-i ajuta pe Slovaci să-și îndeplinească mai multe drepturi, „Sperăm că vom avea ajutorul Slovaciilor nu numai pentru alegerea de dar' pentru totdeauna!“

Eată de altfel cu ce pretvacii s'ar fi declarat gata a-i pe kossuthiști:

1. Candidatul kossuthist se obexopera concesiunea guvernului pentru înființarea unei reuniuni de cântări populare slovace în Tiszolcz.

2. Să se permită ridicarea unei competiții oficiului pretorial și să se dîntzeze unui for industrial compus vail și

4. Aruncul de 2 % pentru gostat din Tiszolcz să se șteargă.

Se înțelege, kossuthiștii nu nose că ar fi promis ceea de sus. De altfel, dacă era vorba primi ceva, Slovaci puteau alieze cu guvernamentalii, cari de li-au cerșit voturile și ar fi fost puțință de a da.

Interesant este, la tot ce vezi că „Egyetértés“ îl apără Daxner, capetenia din Tisolt a cilor, și pe ceilalți Slovaci, pe guvernamentalii îi numesc acum, slavi“.

Interes să aibă numai pe de ajutorul nostru, și repede-și scoajocul!

Examenele de calificatiune Arad.

Examenele de calificatiune se rează decurg de 3 zile la seminarul, sub conducerea P. S. Sale dlui și în asistența inspectorului regesc. La ordinul consistorial s'au prezentat vătători aplicați provisor, fără examinațiune, astfel s'a urcat numărul didaților la 74, între cari 18 fete, prestat examenul de calificatiune la 62, iar 12 au fost reiciși câte de studiu-două. În acest chip corpurile de la diecesei s'a întîrit cu 62 învățătorii calificati.

Aceste examene au justificat masabil importanța internatului de la Arad, căci eată, el este astfel arange să nu se mărginească numai la cerc familiară ori chiar de lux, ci el dă posicinstiță și până la atâtea fete sărmorfone, prin aceea, că paralel cu el se propune și științele pedagogice. În aceste internate, cari voesc, toate face la sfîrșitul anului și examen de lificatiune.

În a doua linie a justificat această bunătatea ordinului, prin care îndrumat învățătorii provisorii a se prezenta la examen; căci ce s'a dovedit? Într-o căte de 10—12 ani au stat; acasă cu mînbuzunar și prin aceasta au perdu 10—12 din dreptul de pensiuine, ceea-ce, luând de an, face o enormă pierdere pentru ei s'au lăsat de pe o zi pe alta. Acum dădu Dumnezeu bine, că de astă și ei la calificatiune formală și așa luată în fondul de pensiuine, le este asigurată până de toate zilele și tigna bătrînă. Ca o spaimă a fost primit asprul ordin eată că spaima se prefăcu în mare bucurie. Dar așa e Românul, pe el numai el îl poți aduce la bine.

Spre lauda domnilor inspectorii jassy și Balogh fle zis, dînșii s'au purtat toată bunăvoința față de examinații. Căzută, din propria vină a căzută, căci în șiau și cele mai elementare cunoștințe

Urăm de sănătate Preasfințitului scop și corpului profesoral, cari au neobosiți în ostenelele pentru buna reț a examenelor, iar trupeii celor noui cultivători ai ogorului cultural — buces, spre mărirea neamului românesc!

Insemnătatea României.

In numărul din Iunie al revistei „Deutsche Revue“ găsim un lung articol de istorie contemporană asupra României. Articolul e intitulat „Die Stellung und Bedeutung Rumäniens in der europäischen Familien“ și este scris de dl Dr. Hans Meyer, publicat de valoare, fost redactor „Kölnische Zeitung“. Ca motiv i-a servit de acum doi ani a M. Sale regelui la Petersburg. Lipsa de spațiu nepermindu-ne a reproduce întregul articol, extragem de interesant și important, vom da în continuare partea finală (VIII), care cuprinde câteva concludii, ce merită să fie cunoscute și apreciate de cercurile noastre politice.

Insemnătatea României în charta politică a lumii nu zace nici decât numai în terenul ei de economie și comerț, atât de bogat și de înflăcător, încât produce o înverșinare anuală de peste 500 milioane mărci. România își are și greutatea sa politică și încă o greutate foarte mare în politica Europei.

Intr'un timp diplomația europeană a condusă de ideea, de-a încungiu rațiile dificile în chestia orientală în chip, ca Rusia și Austria să împartă între sine teritoriile Dunării de Jos. Ideia aceasta, extrem de periculoasă pentru România, trebuie considerată ca fiind acum părăsită cu deosebire, de când monarhia habsburgică a primit forma sa dualistică de față. Ungaria nu și-ar mai pute menține caracterul său maghiar, dacă la cele trei milioane de Români, locuitori în mase compacte al Ungariei, ar mai adăuga alte trei sau patru milioane. Raza conducătoare din Ungaria se va opune deci și trebuie să se opună tuturor planurilor de acest fel și anume îndemnată de instinctul său de conservare.

Estă astfel, cum crearea și reînnoșterea onorabilă a unui stat independent, care să nu periclitaze pe nici unul dintre vecinii săi și să zace între Austro-Ungaria, Rusia și statele balcanice turcești — este chiar o imposibilitate, o necesitate a echilibrului european.

Astăzi este aproape de neînțeles, pentru- ce România a trebuit să se formeze, având pe vecinii săi creștini ca dușmani împotriva sa. Prea slab pentru a se gădi la o politică de cucerire, statul român însă este puternic destul militaricește, pentru- ca să nu fie surprins și călcat nici chiar de către o putere mare, ear' la o eventuală operațiune de război a unui vecin în contra unei a treia puteri, România nu poate rămâne desconsiderată.

Prin înființarea statului român independent, nu numai că un mare teritoriu de țări, cari vecinic erau obiectul de rivă a vecinilor săi puternici, a fost scos din cadrul cestiunii orientale, dar' prin faptul, că în locul acestui teritoriu vecinic cuprins de neliniște, a intrat o formă de stat bine întocmită, condusă cu putere și înțelepciune, — s'a ridicat o cetate întărită a păcii, pe care a o sguđu puterile mari ce o înconjoară și cari odinioară tindeau a și-o încorpora, nu vor pute îngădui.

Nu tratatul din Berlin a dat României importanța în echilibrul european și i-a asigurat viitorul, ci propriile ei puteri și calitățile dovedite, de-a ajunge un stat bine încheșat, iubitor de pace și dedicându-și toate forțele sale progresului cultural. Rusia în ziua subscrierii păcii de la Berlin n'a încetat a spera în posibilitatea discompunerii și decadenței statului român. A trebuit ca să vie munca necontenită a regelui Carol, ca de fapt să întărească atât de mult stlpii edificiului constituțional, să reziste furtunei și vremii, pentru- ca să fie posibilă călătoria regelui în Rusia și grandioasa lui primire la curtea țarului.

Viitorul României pentru un timp îndelungat nu este amenințat din afară. Pericolele, prin cari mai are să treacă, astăzi se găsesc în lăuntru țării. Aici încă nu s'au săvârșit toate, cum s'a dovedit în primăvara anului 1899. Dar' totuși sunt toate pe cale de ameliorare, înainte tuturor e conștiința, că binele și viitorul țării sunt una și că acelea depind de existența și tăria Dinastiei, a cărei fericită asigurare înfrumșează clinul vieții unui întemeietor de stat și domnitor, a cărui mărime simplă nu prea are

păreche în istorie. Înțelepciunii lui, vitejiei lui de caracter au să mulțumească Români, că independența statului lor nu e numai pronunțată prin tratate, ci că ea a fost recunoscută drept o necesitate politică în interesul Europei și a dezvoltării pacifice a destinelor ei. Regele Carol a adus țara aproape de ținta, astfel desemnată de principele Bismarck: principatele unite să devină o Belgie la gurile Dunării. Această țintă, intru cât nu a fost încă atinsă, este asigurată cel puțin moștenitorului, ceea- ce îi poate servi regelui de cea mai frumoasă răsplătă pentru o viață de om petrecută în muncă și griji.

ACADEMIA ROMÂNĂ

CONCURSURI PENTRU PREMII

1900.

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

VII. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 6.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Istoria critică asupra chinezatelor și districtelor autonome românești din Transilvania, Ungaria și Banat cu privire și la instituțiunea chinezilor din cele-lalte țări locuite de Români, însoțită în anexese de documente.

Terminalul prezentării manuscriselor la concurs este până la 1 Septembrie 1900.

VIII. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Fauna ichtiologică a României.

Autorul va avea să facă:

1. Descrierea genurilor și speciilor de nești, cari trăesc în apele României din diferitele ei regiuni, făcând reprezentațiunea lor în desemn sau cel puțin în fotografie.
2. Va arăta, cari din aceste specii sunt migratoare și la ce epocă fac migrațiunile lor.
3. Va arăta, care este epoca și modul cum aceste specii depun oușele lor.

4. Va arăta starea actuală a industriei pescăriei în România din punctul de vedere tehnic și economic.

Terminalul prezentării manuscriselor la concurs este până la 1 Septembrie 1900.

IX. Premiul Anastasie Fătu, de 3.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Charta agronomică a României.

Lucrarea se va face după următorul program:

I. Partea grafică. — Intemeindu-se pe cele mai recente date și studii statistice, economice și agricole, autorul va reprezenta prin diferite charte în culori nuanțate, steaar diferitelor producțiuni agricole și forestiere ale țării, repărțite pe județe.

Ast-fel, câte o chartă specială va înfățișa repartițiunea culturii grâului și altor plante în diferite județe. Coloarea va fi cu atâtă mai închisă, cu cât cultura plantelor va fi mai întinsă pe o suprafață dată.

O chartă specială va fi consacrată pentru fie-care din plantele următoare: grâul, secara, porumbul, orzul, ovășul, rapița, fânățele naturale și pășunile, pădurile.

Pentru plantele, a căror cultură este puțin întinsă, precum sunt inul, tatunul, cânepa și altele, autorul se va mărgini la indicațiuni statistice.

O chartă specială va înfățișa repărțirea viilor în toată România înainte de invasiunea filoxerică; ear în datele statistice se va arăta întinderea viilor distruse de filoxeră.

O altă chartă va înfățișa repartițiunea prunilor și pomilor roditori în regiunile lor speciale, adecă a colinelor.

O chartă va fi consacrată în special pădurilor din România.

Charte speciale vor înfățișa diferitele animale domestice și anume: specia cavalină, specia bovină, specia ovină și specia porcină.

Dimensiunea fie-cărei charte va fi între 20 și 30 centimetri de latură.

Autorul se va povățui după cele mai nouș publicățiuni de atlasuri agricole, făcute în Franca, Germania, Austro-Ungaria, Rusia și alte țări, în cari pe lângă intensitatea colorilor se dau și întinderile pe hârtie măsurată.

POIȚA „TRIRUNEI POPORULUI.“

Firea fetelor.

Cum nu-i firea fetei slabă!
De-i șoptești o dulce vorbă
Și de cauți în fața ei —
Ei i-e 'n gând că vrei s'o iei.

De o țini apoi de mână
Lângă tine să rămână,
Și de rizi în ochii ei —
Ea s'asteaptă să o iei.

De o lauzi că-i frumoasă,
Bine că i-ar sta mireasă,
Și că nu-s ea ochii ei —
Ea se 'ncrede că o iei.

De te-ai cumpeni tu bine
Și-o vei stringe cătră tine,
Cuprinzând mijlocul ei —
Stă să jure că o iei

Ca ispita de te-o prinde
Și te-o scoate ea din minte

De săruți gurița ei —
Fii sigur, te vrea s'o iei.

Tu-I ești chipeș la statură,
Tu-I ești bun și de măsură,
Tu ești totu 'n mintea ei,
Numai tu, vrea ea, s'o iei.

Tu, căci fata-i fire slabă,
Ce de minte-și nu întreabă:
Risuri dulci vrei să-i faci ei,
Ori că sincer vrei s'o iei.

Iar de-i vine altu 'n cale,
Un viclean cu vorbe goale,
Nu ai preț 'naintea ei,
Chiar să zici că vrei s'o iei.

Ce să-i faci? E duhul vremii!
Vina nu-i a ei, ci-a lumii.
Lumea? e-a viclenilor,
Cari plac mai mult fetelor.

ghio-cel.

B . . . ei.

De nu te-oiu mai vedē mișcând,
In dar cerca-voiu calea ta,
Adânc în inimioara mea
Păstra-voiu chipul tēu cel blând.

De geamul rece voiu lipi
De griji muncită fruntea mea,
In largul lumii te-oiu căuta,
Cât voiu trăi eu te-oiu iubi.

Găsi-voiu eu în codri, văi
Frumșețea ta la mândre flori,
Căutând la razele din zori,
Căuta-voiu drept în ochii tēi.

Voiu plânge des și cu suspin,
Gândind la chipul tēu ceresc,
Și'n ochii-mi lacrimi de simțesc
Cerca-voiu dorul să-mi alin.

Și când în sēri mă voiu ruga,
Cerși-voiu mila lui Christos,
In ochii-mi chipul tēu duios
In veci, in veci v'a lumina.

Sănmiclăușul-mare 26 Iunie 1900.
Victor.

Poesii populare.

(Din Tecuști.)

Cu muierea bentoare,
Nu face cuptoriu mare;
Fă cuptoru de trei felii,
Că grâni vëndut de eri.
Eu mă duc ș'aduc din țară,
Ea la fâgădău mi-l cară;
Eu prin țară cu'mblăci,
Ea la crășmă cu copii!

Măndrușă din Gârbova,
Te-aș iubi, de te-aș pute;
De nu, tot îți scriu prin cărți,
După mine să n'astepti.

Eu la joc, mama la joc,
Mălaiu-i de Joi în foc;
Până-l suflu de cenușă,
Copiil de cap la ușă.

Măndrușă dela Ponor,
Pân'la toamnă nu mă'nor,
Ear la toamnă de-o fi bine,
Voiu veni, mândră, la tine.

Comoara de aur.

— Povești igienice și de scaparea vieții, scrise pe înțelesul și pentru folosul țărânului român. —

De

Iuliu Bugnaru Sălăjușanul.

Motto: Sănătatea până la un punct este în mâinile noastre.

(C. Șt. S.)

(Continuare.)

Îmbrăcămintea.

Vestimintele peste tot să fie curate.

Vestimintele stricate sunt rușinoase, ear' cele urte sunt păgubitoare pentru sănătate.

Vestimintele să fie potrivite corpului, pentru-ca să ne putem simți bine în ele.

Materiile de vestiminte de culoare albă, deschisă, resping dela sine lumina și căldura; cele de culoare închisă din contră, o atrag.

Vestimintele din materie mai pospăioasă sunt mai călduroase decât cele din materie de tot deasă, pentru-ca aerul afător în spațiul gol reține căldura timp mai îndelungat.

Vestimintele de lână sunt mai călduroase, pentru-ca țin căldura corpului foarte îndelungat și aerul dinafară nu poate străbate așa ușor prin ele. Vestimintele de lână împiedecă foarte bine străbateră umezelii de dinafară și întârzie evaporarea prea repede a sudorilor. Pânza, din contră, este cu totul de altă natură. Cu vestimintele de lână seamănă în privința aceasta foarte mult mătasa; între vestimintele de lână și pânză stau vestimintele de bumbac.

Forma vestimentelor se schimbă după singuratecele națiunilor, după modă și felul ocupațiilor și după forma părților corporale. Peste tot, vestimintele să nu fie nici prea largi, nici prea strâmte.

Vestimintele ne pot fi și stricacioase, și mai ales atunci, când ne string ori-și care parte a corpului. Si fiindcă sângele ne conduce viață și căldură în întreg organismul nostru, trebuie să grijim, ca vestimintele să nu împiedece circulațiunea sângelui, precum o împiedecă d. e. năfrămile prea strânse pe lângă grumazii, curelele din cioareci, brăcănarele din ismene, încălțămintele prea strâmte, frânghiile, corsetul etc. Toate acestea ne pot cauza morburii grele, precum: morburii de piept, stomac și ficat.

Vestimintele noastre trebuie să le acomodăm după anotimpuri și temperatură.

Peste tot, earna ne îmbrăcăm cu vestiminte mai călduroase, și spre acest scop materia pospăioasă, de culoare întunecată, e mai bună decât materia netedă și deasă de tot.

Vara ne sunt mai potrivite vestimintele din materie netedă și de culoare deschisă.

Cu începutul primăverii și al toamnei, când clima e foarte schimbăcioasă și amăgitoare, totdeauna trebuie să ne îmbrăcăm cu vestiminte mai călduroase.

Copiii și bătrânii, apoi oamenii slabi și bolnăvicioși peste tot să se îmbrace cu vestiminte mai călduroase decât oamenii crescuți, bine făcuți și deplin sănătoși.

Despre îmbrăcămintea singuratecelor părți ale corpului.

Peste, tot părțile de de asupra ale corpului nostru, precum: capul și grumazii să le ținem răcoaroase; ear' părțile de din jos — călduțe.

Si fiindcă capul e acoperit cu păr, urmează de sine, ca totdeauna să se acopere ușor. În casă, și când dormim, lăsăm capul desvelit. Acoperimintele de cap (pălării groase, căciulă etc.) grele și prea mari, sunt nesănătoase.

Grumazii nu este ertat să-înfășurăm cu ștergere; nu este ertat să purtăm năfrâmi strânse prea tare, nici cămași cu guler late, pentru-ca toate acestea sunt stricacioase pentru sănătate.

Cu privire la schimburi peste tot trebuie să avem o deosebită grijă. În toată săptămâna odată, ear' dacă cere trebuința și de mai multe ori, — să luăm schimburi curate. Să nu ne culcăm cu cămașa, pe care am purtat-o ziua, ci să luăm pe noi cămașa de dormit.

Vestimintele să fie potrivite și cu pielea. În privința aceasta bumbacul întrece pânza, pentru-ca e cu mult mai călduros și absorbă mai bine sudorile. Cămașa de flanelă este folositoare pentru oamenii slabi și sârcați de sânge, apoi pentru aceia, cari trăiesc în ținături friguroase și umede.

Peptarul și surăucul (sumanal, căputal) să nu fie strimt, pentru-ca în răsuflare să se poată lărgi liber coșul peptului și în aceasta plămânile.

Cioarecii să nu fie prea strâmți, și să nu ne stringem prea tare cu cureașă ori cingătoarea peste stomac și foale, pentru că prin aceasta ne-am putea cauza morburii destul de îngrijitoare.

Răscoarea și asudarea picioarelor este izvorul multor boale. Nu e lucru înțeleptesc a umbla desculți pe padimentul gol, mai ales dacă corpul ne este asudat.

(Va urma.)

„Asociațiunea“ în Bistrița.

Fiindcă despărțământul Bistrița al „Asociațiunii române pentru cultura și literatura poporului român“ de mai mulți ani n'a fost dat nici un semn de viață, la insistența mai multor fruntași români din Bistrița, adunarea generală a acestui despărțământ a fost convocată pe 24 Iunie n., la care pe lângă fruntași, meseriași și vr'o câțiva țărani și o frumoasă cunună de dame din Bistrița, au luat parte și următorii domni din giur: Elisiu Dan, A. Candale, N. Beșa, Ioan Dologa și Grigorie Băloi, toți de pe valea Bărgăului; M. Lănuț, E. Ștefanuț, I. Gheță, N. Murășan și Hangea din Năsăud; I. Pap, preot și I. Pap teolog, de pe valea Bileagului.

Adunarea s'a ținut sub presidiumul domnilor Dr. Ciuta, ca director, și Dr. V. Onișor, ca notar provisor al despărțământului, cu care ocaziune, după încassarea taxelor și înscrierea de membri noi, alegerea directorului și noului comitet s'a efectuit în modul următor: Ca director Vasile Ranta, jude regesc; membri în comitet: Chiril Deac protopop, Simion Monda protopop, și Dr. Vasile Pahone avocat, și ca notar Victor Onișor.

Fiindcă discuția în giurul unor premii învățătorești, propuse din partea preotului E. Dan, a fost foarte vehementă, însă în lipsă de mijloace finanțare propunerea preotului E. Dan nu s'a putut accepta, pentru biblioteca poporală în cercul despărțământului: domni Dr.-Ciuta, din al său a donat 20 coroane și Dr. Tripon, 10 coroane. Ca delegați, pentru adunarea generală din acest an la băile Herculeane s'au ales D-nii, Dr. Ciuta, avocat și Dr. A. Popp, medic, după care adunarea s'a închis.

Sara a urmat concert și bal, arangeat din partea inteligenței române din loc, care deși a fost cel dintâu dat din partea inteligenței noastre, atât în privința, cât materialiceste a reușit foarte bine și petrecerea până în zorile zilei a fost foarte animată și frumoasă.

Au luat parte la această petrecere din Bistrița domni: V. Ranta jude reg. cu familia, Teodor Crăciun jude reg. cu familia, A. Silași protopop cu familia, Dr. Ciuta cu sora și nepoatele, Dr. Pașcu și Dr. A. Pop, medicii cu familiile. Dr. Tripon și Dr. Pahone avocat, cu familia, Dr. L. Scridon notar comitatens cu familia, Doamna Man, cu familia; frații Poruți, cu familia, I. Scurtu, cu familia, L. Mănăsturean, cu familia, Matei, cu familia; văduva Vlasa cu familia; familia Dragoș, Strimbu, Chitta, M. Popp, Radu, Cănti, căpitan la honvezi cu D șoara,

Dr. A. German și Dr. Mălinaș medici, G. Lănuț avocat și fiscal comitatens, V. Onișor Dr. D. Longin, candidați de cași, D. Jarța pract. la tribunal, I. Mă și I. Mera juristi, familia Tarția, precum și multe de studenți. Din Năsăud: Murășan chirurg cu domnișoarele, major pens. cu familia; I. Șimon, cu doamna; C. Moldovan, cu familia; Murășan, M. Lănuț, N. Hangea învățător, Ștefanuț profesor de muzică; I. Gh. rector gimnazial.

De pe valea Bărgăului: preotii Cardale, Beșa, E. Dan, V. Varna, preoteasa Buzdug cu domnișoara și I. loț, student și mulți de câtră cămășari cu numele Lu i-am putut cunoaște. Deși s'a observat că de un timp încoace totul din arena socială română, începe să-și arăte razele bine-făcătoare, ne îndoiim, că viața noastră socială în timp earăș va ajunge în starea ei totuși cu durere s'a observat și se că unii tineri de al noștri, cari de că stabilit în Bistrița, trăiesc îmbuibăți din pungile curat românești și după colosale averi românești după tragere de inimă sau interes pentru riele naționale românești nu prea multă ceca ce se poate vedea și din următoarele.

Avem în Bistrița doi tineri cu omenii cu știință și destul de culturi tabili în institutul de credit și economie „Bistrițana“, dintre cari unul e și el la Societatea comercială pe acțiuni „Societatea“ și celalalt e contabil și la stă neguțătorie, ear cel dintâu locuiecasele bisericicii române gr. cat. de mulți ani gratuit, însă cu toate acestea Români din Bistrița au avut în decursul primăverii respective veri acestora treceri naționale românești cu venimrat destinat spre fel de fel de scopuri tropice și culturale, acești doi domni că sunt oameni liberi și necăvătorești și absenți dela toate 3 petrecerile românești.

Din Oradea-Mare.

Un învățator brav. — Meseriași și tineri din Oradea-Mare a arangeat un concert muzical cu joc sub conducerea zelosului învățator de acolo Nicolau Firu.

Nainte de toate, vă aduc la cunoștință că tinerimea din chestiune înainte de a se în Oradea-Mare, era percutată. Nu e interesat de prosperarea și înaintarea țării.

Dorul măndrit de n'ar fi,
M'as culca, m'as hodini;
Dară dorul măndrii este,
Eu mă culc, el mă trezește.

Frunzuliță floricea,
Mărioară din Galda,
Te iubesc de ești a mea;
Dar scrie-mi o cărticea,
Și te rog s'o scrii frumos,
Să viu la Galda-de-jos.

De: Samson Cioara, june.

(Din Pustiniș.)

Până fu badea n' cătane,
Eram tot cu dor și jale,
Cu-ai din casă trăiam bine,
De rău nu mă vorbia nime,
De când badea s'o nsurat,
Nu-s cu dor, nici cu bănat;
Dară dușmanii din sat
Intr'una la vorbe fac.

Frunză verde de dudău,
Supărat fu badea meu,

Dară când îl sărutai,
Nu mai avu nici un bai.

Maică, dintr'o casă plină
Pe min' m'ai ales de vină,
M'ai dat în țară străină
Să tot plâng prin cea grădină.

Culese de: T. Voicău.

Datini și credințe.

În zi de Vineri nu curăți grajdul vitelor, căci vitele des și-se vor bolnăvi. Dacă vrei să ai vaci bune de lapte, apoi trebuie să le știi și tocmai până înecă sunt junice. Tocmitul se face așa: când junica e a făta deja de 20 de săptămâni, atunci să-î sfredelești cornul de-a stânga cu un sfredel mic, înăuntru cornului să puni 3 fire de grâu curat, de vară, un picur de aur nemăsurat și o bucățică de tămăie. Iar' când se apropie să fete vaca, atunci trei nopți de-a rândul să o străjuești, și după-ace a fătat, să o încunjuri de 3 ori având în cap o pâne întreagă, în mână un vas plin cu apă și o luminare de ceară aprinsă; cu apa să speli vaca începând dela cap până la picioare pe spinare. Așa făcând, vei avea lapte din belșug.

Dacă ești bolnav de soare sec, du-te Mercuri și Vineri până în răsăritul soarelui la apă curgătoare, aruncă peste cap îndărăt de trei ori cu mâna din apă și zi: „Doamnă Marie, Maică sfântă, tu-mi ajută; ești soare cu picioare, că te-a junge cel fără picioare“, — și te vei vindeca.

Dacă și-se face găinaș undeva, freacă două oale puse la foc de olaltă, cenușa ce a picat din oale o învalue în unt, unge-te cu ea în fiecare Vineri și Mercuri dimineața, zicând: „Atăta să fi tu în astă seară, cât e acum seară“, — și te vei vindeca.

Dacă și-ai scriștit vr'un picior tu, sau vr'o vită a ta, ia un fir de tort de ițe părășit, dă-l să-l descante, și apoi te leagă cu el pe locul unde te știi scriștit și nu vei mai simți durere.

Dacă ești bolnav de vânt (reumatic), pune să și-se adune rouă în ziua de Ispas (Înălțarea Domnului), până în răsăritul soarelui, cu ajutorul unei site de pe toată iarba și buruiana și cu roua adunată spală-te pe locul, unde simțesti dureri, de mai multe ori și te vei vindeca; asemenea e bine a te arunca în apă curgătoare de trei ori după olaltă în ziua de Paști și de Sângeorgiu.

Dacă cugeti că cineva are asupra ta ceva și vrea să-ți facă rău, întoarce-ți că-

mașa, — ear' de ești femeie, spălată umbilic cu ea tot așa întoarsă până în apă curgătoare, și rău de tine nu se va lipi.

Cu fereastră deschisă nu dormi peste noapte ușor pot intra în casa ta toasele și multe rele îți vor face.

Dacă ai dureri de pânțe, freacă-te cu scuipat dela tine mai de multe ori și durerea și-se va alina.

În ziua de Paști nu dormi, căci ușor poate să fure paștile din tine și să n'ai după ce muri.

Nu mânca nici ouș roșii în ziua de Paști, ci numai a doua zi, mâncând și anul și-se vor coace picioarele.

În vremuri de ciumă ori de ciumă nu uita a-ți pune la ferestrele de uliță (stradă) o păpușă și o seacă, numai așa vei scăpa de ele.

Unde cântă huhurezul sau buha, de bună seama va fi moarte în acel loc.

Dacă-ți cântă cocoșul în prăvălie, de bună seama îți vine cineva la casă.

Dacă vrei ca nou-căsătorii să trăiească bine, apoi înainte de a i-se face pământul conciv, să bagi atât mirele, cât mireasa în jug, să iei sbicul și să-l puținel așa înjugăți, apoi vor trăi

...din care cauză bieții și-au uitat chiar
 umbra mamei lor așa, încât unii, respec-
 tivelor nu știu vorbi mai nimic ro-
 mânește.

La petrecere am conversat cu mai
 multe coconife și tineri, firește românește,
 n-am avut cu cine, căci săracii de ei
 nu înțelegeau și nici răspuns nu-mi
 dădă. Am întrebat apoi pe flește care
 (uruse) că: ce ești? de ce liabă? și
 au răspuns (ungurește): sunt român,
 nu știu vorbi românește, căci n'am
 conducători.

Ce stare tristă! mi-s'a cuprins inima
 de tristețea și m'a lovit așa jale,
 că mi venia să plâng.

Deși unii dintre coriști, respective co-
 nducători cum am spus și mai sus că:
 de-ac rău, de tot rău românește, totuși
 au făcut timp au progresat foarte mult.

Concertul și producțiunile au reușit
 bine, așa, încât toți cei de față sal-
 de bucurie. — Lauda acestei reușite o
 dă Firu, care cu un zel nespus în
 de abia 9 luni, decând se află în Orade,
 a avut această tinerime pierdută printre
 și a instruat-o în toată seara câte 2—3

Ar fi bine și ar servi spre lauda tu-
 ingătorilor, când ar face toți câte
 del de petrecere mai ales aici în țara
 rurală, unde, cu durere trebuie să spun,
 acum sunt multe comune unde po-
 se află în starea sălbătăcimii.

La concert și respective la joc au
 parte următorii:

Dame: Marienescu, Vulcan, Pacala,
 Buna, Kis, Lazar, Pantea, Firu, Măr-
 Flonta ș. a.

Domni: Dr. Athanasie Marienescu,
 Poinariu, Nicolau Zigre, Iosif Vul-
 Toma Pacala, Ioan Groza, Dr. Corio-
 Papp, George Papp, Iosif Diamaudi,
 V. Papp, Ioan Bodo, Pavel Bodea,
 Pantea, Alexiu Roxin, Romul Barbu,
 Zigre, Romulus Papp, George Drimba,
 Popsa Inv. Leș, Teodor Moza Inv.
 Văsihely.

Afară de acestia a mai fost încă o
 me de oaspeți, pe cari nu mi-i-am putut

Atât venitul material, cât și cel mo-
 lot peste așteptare.

X.

Atât venitul material, cât și cel mo-
 lot peste așteptare.

X.

În Sânmiclașul-mare.

II.

Ziua sosită am petrecut-o la prietinel
 în familie. Apoi oboșit de drum, ni-am
 dat capul spre odihnă.

cătră altul, cum trag boii, cari se po-
 te mai bine la jug.

Chicla miresei să o desfacă mirele
 dar nu cu mâinile, ci cu dinții, în
 că el e de aici încolo stăpân singur
 și numai apoi să i-se facă con-

Dacă rzi de olog și de orbi, olog și
 tei ajunge la bătănețe.

Dacă vrei să nu mănânce păsările
 trimite-ți în ziua de Paști un copil
 curat să-ți taie o creangă; păstrează-o
 mulți ani, punând din ea câte o ra-
 în grâu, când vezi că păsările încep
 mănca, și nu vor mai mânca din el
 ca fir. Mai încunjură grăul cu spălă-
 cu care ai spălat mortul și apoi o
 în grâu, și n'ai să te temi că
 vor mănca grăul.

— Alfa. —

Calul și lupul.

— Legendă. —

La început, calul și lupul au fost cei
 prietini; dar, precum se întâmplă
 între oameni, așa și între cal și
 lup, pricina unei glume nesărate, prie-
 tă schimbat în ură de moarte și lupul

„Noapte bună, domnule! Să nu niți ce-ai
 visat în această noapte, pentru că visul prim
 ce-l are omul în străină, de regulă se îm-
 plinește.”

Cu aceste cuvinte se despărți de mine
 bunica colegului meu, când plecasem la
 culcare. Și lucrul naibii! Am și avut un
 vis, de care nu cred că a mai avut om sub
 soare!

Părea că stam înaintea altarului, în
 casa Domaului, îmbrăcat în frac, clac, etc.
 și de braț... dar destul atata!

Din vis mă trezi un fel de sunet pocit:
Tuum tu tuum tu și tot așa!

Ce să fie asta, Doamne sfinte! Săr din
 pat, alerg la geam, și ce să vezi! Scoteau
 vitele la câmp, ear' păstorul impertinent se
 așezase cu cornul chiar sub fereastra mea,
 și de-acolo sufla cu toată puterea, dând
 semnul pornirii. Nu pot să descriu necazul
 care mă mânca, pe deoparte, că mi-a sărit
 somnul, pe de altă parte, că mi-a dispărut și
 visul, ear eu am rămas cu gura căscată. —

„Ei! să apuci tu numai în cancelaria mea
 cu vre-un proces — gândii atunci — am să-ți
 secuestrez eu cornul acela!” Mai arunca o
 privire crantă cătră păstor, apoi mă așezai
 earăși în pat.

De dormit, nici vorbă! Comodisam, și
 cugetam! Mă gândiam cum a fost mireasa
 mea din vis?

„Junger Herr, Inazer Herr!” — auzii
 deodată la ușa chiliei o voce subțirică.

„Wass ist?” Verfluchter...

Adecă era servitoarea casei, a venit
 să mă întreba, că doresc să dejenez în fa-
 milie ori nu? Și dacă da, atunci să mă
 scol.

Ei, ce să fac?
 M'am sculat!

„Bună dimineața, domnule! da ce-ai
 visat?” — mă întreba bunica profetitoare.

I-am povestit!

„Să vezi, că are să se împlinească!”

zise.

Trecuse deja o săptămână, și eu eram
 încă tot în țeara cocostărcilor (și azi sunt
 aici), dar' nici prin munte nu mi-a trecut, să
 mă duc odată.

Am făcut cunoștință cu toți și cu
 toate.

Am legat prietinie cu una...

Și cine a fost această una?

Nevastă-mea! Și ap' i — fie gusa bu-
 nicei prietinu'ui meu aurită — căci mare
 adevăr a grăit!

Azi cocostărcul e pasărea cea mai pre-
 țioasă înaintea mea; azi nu sunt în stare a
 lauda din destul câmpiile mănoase de pe
 aici, și apa minunată ce-o avem!

Azi nu m'aș duce din Sânmiclaș pen-
 tru toate averile lumii!

Insurăteii să asculte de sfatul meu:
 să vină mai întâiu la Sânmiclaș, căci nu-
 mai aci pot păți ca mine!

Și aci bine vor păți!

Victor,

Din Banat.

Adunarea constituantă

a despărțământului Torac al Asociațiunei.

Asociațiunea, această mamă hrănitore
 a poporului român, începe a răspândi și
 împărtași binecuvântările sale și asupra
 mânosului Torontal. În 4/17 Iunie a. c. s'a
 ținut adunarea generală constituantă a des-
 părțământului Toracelor, în Toracul-mic.

Sânta liturghie s'a săvârșit în marea
 biserică de Prea On. Domn protter Paul
 Miulescu, cu asistența preoților Vincentiu
 Petroviciu și George Lupșa, ear răspunsu-
 rile le-a executat cu precizie coral din
 Toracul-mare, condus de învățătorul Iuliu
 Rasa.

La priceasnă, părintele protopop a
 ținut o cuvântare mișcătoare poporenilor,
 din al cărui sin a eșit, fiind fiul acelei co-
 mune, — arătându-le însemnătatea învăță-
 turilor.

Intrușiți cu toți în școala superioară
 de bieții, care era frumos decorată cu ci-
 timuri — de cătră D-soarele Serb, Poenariu
 și Dl Têrlaiu — la propunerea preotului
 Vincentiu Petroviciu s'a ales o deputațiune
 din domni George Lupșa, Valeriu Ghi-
 lăzan și Martin Cicală, cari au invitat
 la adunare pe Prea On. Dn. Paul Mihlescu,
 delegatul Asociațiunei, care sosind în mij-
 locul adunării, este salutat prin călduroa-
 sele cuvinte ale preotului Vincentiu Pe-
 troviciu.

Luând delegatul cuvântul, salută adu-
 narea, arătând scopul și rezultatele de până
 acum ale Asociațiunei, invitându-i pe toți
 a se înrola sub flamura ei ca membri.

De cătră presidiu se designează: no-
 tar adhoc Iuliu Vuia, ear cassar George
 Serb.

Statutele, regulamentul și alte acte,
 cetite de notar, se iau spre știre.

De membri s'au înscris:

a.) Ordinari: Vincentiu Petroviciu, Va-
 leriu Magdu, Valeriu Ghilăzan, George
 Lupșa, Nicolae Raichici, Iosif Secoșan, Pe-
 trul Cira și d-na *Paulina Petroviciu.*

b.) ajutători: Doamnele: Floare Serb, Au-
 rora Lupșa, Elena Cojocariu Ghilăzan, Elena
 Onciu, apoi D-soarele: Anuța Poenariu și
 Ana Serb. D-nii: George Serb, Petru Avra-
 muțiu Iuliu Rasa, Petru Mihaiu, Nicolae

Onciu, Iuliu Magdu, Demian Têrlaiu; eco-
 nomi: Gligor Bugariu, Martin Cicală, Nico-
 lae Jurca, Vichentie Iencuți, Todor Alatu,
 George Paunescu, George Magda, Engels
 Iosif, George Popi, Todor Petroviciu, To-
 dor Milotin, Todor Popi, George Spârșos
 și Pantea Fluture.

Comitetul s'a constituit astfel: director
 preotul Vincentiu Petroviciu; membri: Geor-
 ge Lupșa, Petru Cira, Iosif Secoșan și Va-
 leriu Ghilăzan.

Adunarea s'a închis între cele mai
 însuflețite urări de prosperare.

De ne vom da seamă, că în acele re-
 giuni avem preoți, învățători și popor lu-
 minat, speranța noastră de o înaintare a
 acestui despărțământ, credem că nu va fi
 în dar.

Lângă canalul Bega, în Iunie 1900.

Raportorul.

Din Valea-Almajului.

În comuna Prilipeț avem un Polon cu
 numele *Teofil Osieczky*, de mult timp venit
 din lumea mare și așa tare s'a îmbogățit
 din spinarea noastră, că acum nu-și mai
 aduce aminte de lumea din care a venit la
 noi. Ca director al „Bancii Almăjane din
 Bozovici”, unde trec șermanii oamnei, prin
 mâna lui cu imprumuturi, el s'a pus, la
 alegerea în șst-an de artistie comunală,
 să despretuească toată artistia bêtirănd, pe
 conducătorii binelui poporului. Ba a îndem-
 nat și pe protopretorul, numai ca și cu lege
 și fără lege, să-și ajungă el scopul. A eșit
 cu 2 oare înainte de alege, nema put-
 tându-se stăpâni, și a sberat în mijlocul po-
 porului ca un leu: să trêească candi-
 datul lui, adecă Dumitru Saberca, un om-
 slugă domnilor, și că va vedea el cine nu
 ține cu candidatul său, că le va abzice
 capitalul de la bancă, precum a și abzis
 la mulți inși din comuna noastră. Astfel
 a și reușit Polonul cu planul său. De frica
 de-a nu reuși, — fostul primar Anton Saberca
 nici n'a candidat, deși e omul poporului,
 care și ea epitrop al bisericii a conlucrat
 de s'a renovat șf. biserică la anul 1897 cu
 3.300 fl.; prin îngrijirea acestuia s'au adus
 planurile catastrale cu 200 fl., s'au deschis
 drumuri la pădure, pe unde altora nici
 prin munte nu li-a trecut că se poate face
 așa ceva; a făcut casa comunală la anul
 1899 cu 1200 fl. și altele. Toate aceste
 fapte mărețe s'au făcut prin conducerea
 bravului Anton Saberca. În locul acestui
 brav bărbat și suflet bun au candidat pe
 Dumitru Saberca și pe alți doi bieți oamnei
 săraci, cari nici n'au știut că vor fi și ei
 candidați. Apoi fără de veste polonul
 Osieczky și soția lui, care încă epise la
 alegere, în mijlocul pieții strigau din toate

țeara lor, că veniau iuți ca o furtună și cu
 oaste de călăreți și cu tunuri. Iși îndreptau
 ghiulele tot spre Inova și spre podul de
 pe Delena, să-l rupă și să ne tae calea.

Cele două regimente de roșiori s'asvirliră
 atunci în coastele Turcilor, spre dreapta.
 Ce mai galop era! Sburau călăreții cu săbiile
 de-asupra capului, de credeai că au să
 risipească pe Turci ca pleava.

Turcii s'au întors spre călăreți, și
 după felul, cum s'au apêrat, se cunoștea că
 vin spre Români cu multă urgie. Toată
 asvirlitura vitejască a călărimii nu li-a
 putut rupe îndurările, și degeaba se tot în-
 desau călăreții în pedestrima lor, căci
 Turcii înaintau repede și cu puterea întreagă.

Atunci companiile noastre din șanțurile
 Inovei pun puștile la ochi. Focul Românilor
 rărește șirurile mai de frunte ale Turcilor;
 trag tot mai repede Români, tot mai cu
 suflet, dar încep să se cutremure, vêtând
 că Turcii în loc să-și slăbească umbletul și
 focul, și-l tot iușesc, și vin amenințatori până
 la o mie de pași, până la opt sute, până
 la cinci sute cât au venit și astă dimineață
 până la trei sute.

Era urgia lui Dumnezeu cum veniau.
 — Să iasă dorobanții să le sară în
 coastă!

'i-a venit atunci apă în urechi și când ia
 la goană vr'un cal, fiind de atunci cel mai
 neîmpăcat vrășmaș al lui, nu-l mai țintește
 la partea dinapoi, ci la partea dinainte, la
 grumazi și de grumazi îl apucă și-l îmbră-
 țicează, căci acole-i el și mai gustos.

G. Bodnariu.

Pagini din istoria României

de

G. COȘBUC.

1876—1878.

VII.

Smârdanul și Vidinul.

XII.

Dar nu 'i-a lăsat Dumnezeu. Cam pe
 la ameați li s'au trimis din tabără două
 regimente de pedestrima și două de călăreți,
 ca oaste de sprigin, cu vr'o câte-va tunuri.
 Pân'acum n'avusesse nici tunuri, nici călăreți.
 Și li s'au adus și plumbi destui.

Acum să vie Turcii, dacă mai îndrănesc!
 Și au îndrăsnit. N'a trecut multă vreme
 după sosirea ajutorului din tabără, și eată
 că departe în zare pe drumul Capitanovcei
 s'au ivit earăși batalioanele turcești, cres-
 cënd mereu și rêslețindu-se pe câmpie.

Turcii porniseră mai mulți și mai cu
 inimă. Se vede că plecaseră cu toată pu-

țeara lor, că veniau iuți ca o furtună și cu
 oaste de călăreți și cu tunuri. Iși îndreptau
 ghiulele tot spre Inova și spre podul de
 pe Delena, să-l rupă și să ne tae calea.

Cele două regimente de roșiori s'asvirliră
 atunci în coastele Turcilor, spre dreapta.
 Ce mai galop era! Sburau călăreții cu săbiile
 de-asupra capului, de credeai că au să
 risipească pe Turci ca pleava.

Turcii s'au întors spre călăreți, și
 după felul, cum s'au apêrat, se cunoștea că
 vin spre Români cu multă urgie. Toată
 asvirlitura vitejască a călărimii nu li-a
 putut rupe îndurările, și degeaba se tot în-
 desau călăreții în pedestrima lor, căci
 Turcii înaintau repede și cu puterea întreagă.

Atunci companiile noastre din șanțurile
 Inovei pun puștile la ochi. Focul Românilor
 rărește șirurile mai de frunte ale Turcilor;
 trag tot mai repede Români, tot mai cu
 suflet, dar încep să se cutremure, vêtând
 că Turcii în loc să-și slăbească umbletul și
 focul, și-l tot iușesc, și vin amenințatori până
 la o mie de pași, până la opt sute, până
 la cinci sute cât au venit și astă dimineață
 până la trei sute.

Era urgia lui Dumnezeu cum veniau.
 — Să iasă dorobanții să le sară în
 coastă!

puterile și indemnau și pe alții să strige numele Dumitru Saberca, și astfel numai abia au învins cu 12 voturi pe Dănila Brăila, pe cel nepregătit de a fi primar. Tot așa au luptat ei cu toate posturile artistice, fără lege, pentru care mulțimea a și făcut apelatie la comitat. Dacă nici aici nu se va face dreptate, vom apela până la minister.

Artistia veche nu s'a simțit vătămă, că n'a reușit, ci văzând lipsa unei prăvălii de comerț, s'a pus pe lucru să înființeze o societate comercială pe acțiunile cu numele „Prelipceana”. Suntem aproape pregătiți cu lucrurile, dar' dl comediant Osieczky ni-a pus și aici bețe în roate. De ciuda înființării acestei societăți comerciale, densusul a abzis oamnelor capitalul de la bancă, la toți câți iau parte prin acțiunile lor la înființarea societății.

Abonentul.

Protopopiatul Făgetului.

Examenul la școala confes din Sădrig-Japani s'a făcut în 24 Maiu st. v. de la 8 oare dimineața, în prezența P. O. Domn protopresbiter *Sebastian Olariu* din Făget, din preună cu comis. școlar *Traian Unipan*, învățator în Făget. La acest examen au fost de față d-nii *Nicolau Popoviciu*, preot cu capel. nui sau *Dimitrie Tatar*, apoi învățator *Ioan David* din Susani, *Petru Opreșescu* din Cluciova, *Ioan Iovanescu*, învățator pens. în Sădrig, comitetul parochial și alți membri din sinodul paroch. Din tre obiectele de învățământ prescise în lege a lipat (nu s'a propus) Gramatica rom. La întrebarea d-lui protopop. că de ce n'a propus menționatul studiu, învățatorul *Samson Lugosan* a spus numai, că n'a propus; dar istoria naturală și Fizica, te întrebăm de învățat, pentru ce n'ei propus? Apoi din cântare, s'a cântat o cântare națională; nici în școală, dar nici în sf. biserică de când funcționează învățăt. S. Lugosan, nu a cântat cu școlarii vre-un *Cherovic* ori *Pricesană* sau *Irmos*, după cum cântau învățătorii cei bătrâni la sărbători mari. Examenul a fost mijlociu. Noi rugăm pe dl învățator, ca în anul viitor să-și dea mai mare străduință cu elevii în școală, căci Doamne, câte sarcini are plugariul să plătească, și timpurile nu ne ajută. La finea examenului P. O. Domn protopop a ținut o cuvântare străzătoare naintea elevilor, aducând înainte, ca ei să cerceteze sf. biserică în Dumineci și sărbători; să cetească apoi des pe acasă, ba să iea câte o carte cu ei la păsto

Au eșit dorobanții și cu multă înțime i-au isbit din partea dreaptă. Turcii se făceau că nici capul nu-i doare de dorobanți și s'apropiă de șanțuri.

— Să mai iasă un batalion de pedestri și să-i isbescă și de cealaltă parte! Batalionul a sârît cu multă mânie în coasta stăgă a Turcilor. Acum Turcii erau luați în foc de trei părți, dar gândul lor era la șanțuri și s'apropiău mereu.

— Să se mai asviră odată călăreții și să-i încunjoare, bătăndu-i din spate!

Românii intrară în griji. Turcii se opriră la o sută enci zeci de pași și trăgeau necontenit spre șanțuri. Se găiau, după semne, să s'aviră și cu baioneta. Și erau cumplit bătăți din patru părți: din față li împingau flacăli din șanțuri, dintr'amândouă coaste li strimtorau pedestrașii cu pastile, ear li s'auză li supărau călăreții cu săbnie. Și par'că erau jurați să nu miște din loc, așa steteau de înțepenți pe loc.

— Sârțiți la tunuri. Români, și dați cu obuzurile!

Atâta le mai răuăna a Românilor. Dacă nici tunurile n'o să i scoară pe Turci din sărită, atunci avea să se încingă o luptă piept la piept și — ferească Dumnezeu — Vidinul e aproape, ear în Vidin vr'o patruzeci de batalioane de Turci, care puteau sosi cât ai bate în palmă.

rit și să cetească și p'acolo, ca să nu uite etc. Apoi la școlarii cari au răspuns mai bine, a împărțit ca premii cărți de ceter, dăruite de dl advocat *Titu Hațeg* din Lugos, D-zeu să ni-l trăiască pe bravul nostru protopop malți ani, ear dl advocat *T. Hațeg* li urmă asemenea să ni-l trăiască D-zeu pentru dăruirea opurilor.

Mai mulți membri din sinodul parochial.

DIN BIHOR.

Un răspuns. În Nr. 19 de Duminecă al foii „Tribuna Poporului” am scris un raport despre decursul adunării învățătorilor din tractul *Tinca*, cu gând bun și curat, ca pe viitor nepăsarea, ce s'a observat cu prilegiul acesta, să nu se mai observe. Am scris chiar cu mult mai blând decât cum în ade. s'a întâmplat. Provoacă însă de dnul *Vasile Strauț*, învățator, în Nr. 21 de Duminecă, în care voiește a se rectifica pentru observările ce i-s'au făcut la prelegerea din religie, sunt silit să spun adevărul așa, precum s'a întâmplat.

După ce președintele provoacă pe dl *Strauț* a prelege din religie, densusul începe a prelege despre „Adam și Eva în raiu”, așa, că gândia omul că vorbește cu vecinul seu; d'abia li înțelegeam. Prima observare a făcut-o dl protopop că: „n'a preles din religie, ci din istoria biblică”, întrebându-l, că „învățătorii ține prelegere sau elevilor?” A doua i-a făcut-o dl protopop *M. Andru*: că „prelegerea e prea slabă, și se miră, că dl *Strauț* vine înaintea învățătorilor cu astfel de prelegere”. A treia i-a făcut-o învățatorul *Ioan Costa*: că „prelegerea e și de tot monotonă, nu atrage atențiunea, și prin urmare, nu poate avea rezultatul dorit.

Dl *Strauț* voiește a se scusa, că „învițarea a primit-o cu 8 zile înainte de adunare”, că „l'au împedecat unele afaceri de a se pregăti”, că prelegerea și-a scris-o cu cerusa, pentru că i-s'a făcut acum 6 ani la prelegere din aritmetică critică prea aspră. Toate acestea nu sunt însă motive de scusă pentru a se mântui de observările de sus.

Fiindcă dl *Strauț*, după-cum recunoaște și D-sa, n'a răspuns la cele două observări, ci numai la cea din urmă, voi răspunde și eu numai la aserțiunea aceea. Dl *Strauț* zice: că „prelegerile nu conțin

Cine a îndreptat tunul românesc, bună mână a avut. Nu l'a îndreptat spre pedestriime ci spre șireagul de tunuri turcești, cari băteau spre noi. Ghiuleaua a mers așa de bine, că lovi drept în gura unui tun turcesc: tunul s'ari departe pe câmpie și roțile lui sburară în toate părțile.

Tunarii turci au încrămenit. Atâta li-a fost, și strângându și tunurile au strigat Românilor: să ne vedem sănătoși, și au apucat la fugă în goana cailor spre *Capitanovcea*.

Pedestriimea lor, când au văzut tunurile fugind, și-a văzut nădejdea perindu-i, și mai stănd câtă-va vreme în foc, a apucat și ea pe urma tunurilor, adunându și morții și răniții de pe câmpie.

Ai noștri i-au urmărit cu gloanțe. Călăreții au sârît după ei și i-ar fi gonit rău, dacă nu li-ar fi stat în drum tunurile turcești. Tunarii turci fgiră până în marginea satului, dar aici se opriră și întorcând tunurile au început să bată largul câmpiei, așa că n'aveau larg destul călăreții noștri ca să alerge după Turci.

Ear tunurile lor au stat toată ziua de gâlceavă cu tunurile noastre și abia spre seară s'au ascuns în sat.

părți, cari ar cere modularea tonului”. Metodica zice: „tonul învățământului e de mare însemnătate pentru școală, căci de la intonare depinde în mare parte succesul învățământului”; apoi mai zice: „învățătorul să se păzească de monotonie, căci elevii nu vor fi în stare a cuprinde și a deosebi părțile esențiale de cele accidentale sau secundare”.

De aci se vede, că dl *Strauț* e străin în ale metodice. Ar mai ave de observat la aserțiunile mele, dar „nu o face”, pentru că nu mi-am pus numele, și mă roagă să-mi descopăr numele, să nu mă tem de D-sa, că n'are rudenii, nici prietini cu influință”.

Pentru ce să mă tem adecă? Eu așa știu, că de persoană cu bun simț, nu are a se teme nimenea, când spune adevărul. Nu pentru-că mă tem nu-mi descopăr numele, ci pentru-că de multe ori și în multe casuri cu mult mai bine se poate servi cauzelor în chipul observat și de mine, căci nu e vorba: de cine scrie, ci de aceea ce se scrie în anume afaceri. De aceea, nu-i fac pe voie nici la a doua rugare a D-sale. Că eu sub pseudonime „aruncă tină în învățătorii acestui tract”, — aceasta o știu foarte bine colegii mei: care dintre noi a aruncat și aruncă „cu tină” în învățătorii acestui tract. Dnul *Strauț* — ierte-mi-se vorba — în ochii altuia vede paiul, dar' în ai sei nu-și vede bârna.

Un membru.

Din public.

Mulțămită publică

Se aduce din partea Sinodului parochial din *Bănești* acelor frați creștini, cari au binevoit a contribui cu denarii lor pe seama bisericii noastre și anume prin intervențiunea colectanților noștri, dl preot și episcopul *Maxim Groza*. În semn de adăncă recunoștință îi înșiram și aci cu numele dlor: dl preot *Nicolae Popescu*, locuitor în *Halmăgel* și paroch în *Luncșoara* din averea proprie a donat pentru biserică noastră 50 fl. v. a.; *Pascu Florea* din comuna *Bodești* 100 fl. v. a.; afară de acestia s'au colectat de la frații creștini din *Halmăgiu* 37 fl. v. a.; de la frații creștini din *Gurahont* și *Honțisor* 10 fl. 95 cr.; *Satu-reu* 3 fl. 59 cr.; *Săcaș* 80 cr.; *Boroș-Șebis* 3 fl. 50 cr.; *Buteni* 6 fl. 70 cr.; *Boroș-Ineu* 2 fl. v. a.; *Pectea-română* 30 fl. 80 cr.; *Curticiu* și biserică gr.-or. 5 fl.; de la credincioși 22 fl. 30 cr.; *Macea* biserică gr.-or. 5 fl., de la credincioși 5 fl. 50 cr.; *Șimand* de la credincioși 5 fl. 49 cr.; *Comăuș* de la credincioși 7 fl. 19 cr.; *F. Varșand* de la credincioși 5 fl. 25 cr.; *Cherechiu* biserică gr.-or. 2 fl.; de la credincioși 4 fl. 98 cr.; *Șiria* de la credincioși 27 fl. 17 cr.; *Gălăuș* 3 fl. v. a.; *Măsca* de la credincioși 5 fl. 83 cr.; *Pâncota* de la credincioși 3 fl. 45 cr.; *Chișineu*: domni *Mihaiu Velici* 7 fl. v. a.; *Dr. Ioan Trăilescu*, protopop 5 fl. și de la alți credincioși 9 fl. 45 fl.; *Socodor* biserică gr.-or. 10 fl. v. a.; de la credincioși 12 fl. 50 cr.; *Șicliu* de la credincioși 9 fl. 40 cr.; *Otlaca* biserică gr.-or. 10 fl. v. a., de la credincioși 14 fl.; *Aletea* de la credincioși 1 fl. 40 cr.; *Covășint* de la credincioși 12 fl. 35 cr.; *Cuvin* de la credincioși 6 fl. 80 cr.; *Gioroc* de la credincioși 10 fl. 53 cr.; afară de acestia părintele *Nicolae Popescu* ni-a mai colectat din *Luncșoara* 15 fl. v. a. Celor ce ni-a oferit ajutorul pe altarul lui D-zeu, le aducem mulțămită, rugând pe bunul D-zeu să le lungească firul vieții, să le înmulțească averea; ear' d-lor preoți ca conducătorii turmei lui *Christos*, care în locurile amintite au premers cu indemnul și cu exemplul, îndeeșebili se aduce mulțămită. D-zeu să le ajute a păstori pe fiii lor sufletști la mulți ani fericiți. Numele donatorilor se va scrie și în pomelnicul sf. bisericii, lăsând în da-

torință următorilor noștri a înălța, cătră D-zeu pentru sufletele lor.

Bănești, la 12 Faur 1900

Traian Popovici,
preot-președinte.

Teodor Popovici,
notar. com. par.

Dare de seamă.

Cu prilegiul concertului aratinerimea română meseriașă din *Oradea* au binevoit a suprasolvi următorii: *Toma Pacala*, ppresbiter, Inst. 6 coroane; *Bihoreana* câte 10 coroane; *Lazar*, adv. 7 cor.; *Nic. Zigre*, vulcan redactor, *Dr. Coriolan Papă*, Pap protonotar, *Dionisie Poynar*, tablă, *Paul Fășie* jude la tribunal, coroane; *Dr. Florian Duma* adv. Pap, proprietar câte 3 coroane, *Teod. Iaghi* măcelar, N. N. câte 2 coroane; *Mihailovici*, *Petru Atyim*, *Dimitrie*, neguțator, *Romul Barbu* practican, N. N., *Mihaiu Vaday*, v. d. *Simeon*, *Ioan Sas* și *Pavel Bodea*, preot, coroană, de tot 76 coroane.

Din provincia au intrat aratiner suprasolviri: D-nii *George Dudulescu* în *Miersig*, *George Drimba* paroch, câte 2 coroane, *Mihai Drimba* paroch, *Apateu*, *Ioan Popa* inv. în *Săcal*, *Tudor* inv. în *Cheresig*, *Dimitrie Porcu*, D-na *Etelca P. Porumb* din *Tomtenie* Romanul preot în *Jaca*, *Ioan*, *Alexiu Drimba* inv. din *C. Târnă*, *Mangra*, paroch în *Giriș*, câte 1 coroană, *Petru Naghi*, inv. *Giriș*, 80 bani, 14 coroane 80 bani.

Pe lângă acestea seara la care intrat suma de 123 coroane, de care a încurs o sumă de 218 coroane; din care sumă, detragându-se spre cură arangearea în suma de 153 coroane, rezultă deci un venit curat de 70 coroane, care sumă s'a depus spre care la institutul de credit și economie din loc.

Oradea-mare, Iunie 1900.

Dare de seamă și mulțămită.

Cu prilegiul petrecerii aratiner corul român din loc din incidentul cercuale a despărțământului *P. Astreț*, ținută în Cubinul *Tinca* Iunie 1900 st. n. a încurs la care de 199 cor. 40 bani; detragându-se seile de 112 cor. 60 b, rămâne curat de 86 cor. 80 bani.

Conform dispozițiilor de lege s'a folosit din venitul curat o sumă cor. pentru cumpărarea *Harmuz* restul de 16 cor. 80 bani s'a trimis sariului „Asociațiunei”.

Suprasolviri au încurs de la Domni: *Spiridon Șiclovani* 4 c., *Nic. din Macău*; *Ioanichie Negoeș* 3 tre, *Dr. Birăescu* (*Panciova*) și *Șiclovani* (Cubin) câte 2 c.; *Iancu Ogriș* (*Alibunar*) câte 1 cor.; *Petre Șiclovani* și *Marcu Almajan* (*Panciova*) b., *N. Popoviciu* (*Daliblat*), *Val. Mihaiu Copper*, *Iacob Bernat Ciocu* (*Cubin*) câte 40 b., restul (*Cubin*) 20 bani.

Primească deci și pe această țămite noastre sincere toți cari au binevoit a ne onora cu viri ori prin prezența Dumnealui noștri.

T. Cubin, 12 Iunie 1900

Remus Bortosiu,
secretar.

Războiul din China.

Episod de despărțire.

Din Valea-Almajului ni-se scrie:
Dumnezeu trecut, în 24 Iunie, s'a în comuna Borloveni vechi (Caras) o frumoasă sârbătoare.
Preotul de acolo, Iosif Serafin, care trecute a fost numit capelan castrens (Bosnia) și a luat rămas bun de la cei aflați suferință.
Sârbătoarea s'a început cu o frumoasă dumnezească, la care a asistat o mare de oameni, inteligentă și din loc și împregiurime.
După terminarea liturghiei a urmat oficiul parochial preotului din domeniul Vasile Popovici.
La oarele 12 domni preot Serafin a prins în onoarea celor ce veniseră sârbătoare.
Pe când la masă toastele și voia erau la culme, odată ne pomenirăm că ne părăsise, se duse afară la unde flacăii și fetele se în- în horă, ce rar se joacă cu așa tre. — Bătrânii, despre care ai fi că de greutatea anilor abia mai pot acum și ei în ritm cu tinerii se în horă. — Și ziua se apropia bine și hora nu mai înceta. — Ear' în seara din verandă privim la ce se plecase spre casă, eugetam că o importantă adunare populară.
Ear', carl cunoaștem calitățile frumoase preot Iosif Serafin, ne bucurăm că a ajuns la ostașime încă un care todeanna numai onoare ne

Un oaspe.

Episodii ear bătuți de Buri!

Deși toată lumea-l credea sfârșit de Buri, ei tot nu se lasă, ci încă și acum cu vitejie asupra așilor outropitori.

Episodul se telegrafează următoarea:

Londra, 26 Iunie. Astăzi a sosit la noi de războiu raportul oficios, care lângă riu Renoster și orașul Buri au pus mâna pe 50 muniție și proviziuni pârte de glendert. Când se văzuse încon- oficerul englez a cerut ajutor din Buri însă au alungat pe En- veniți să ajute din strimtoare pe Roberts recunoaște de asmenți, au atacat regimentul Derby- Englezii au pierdut 35 morți răniți. Restul regimentului prins.

Orașul Heilbron este la nordul lui, pe drumul mare ce duce (istoria).

Kronstadt, 26 Iunie, Buri de sub De Wett luptă încă zdra- mbăta, pe linia Kronstadt-Hening- et au prins patrulăle regimentu- adian, lângă stația căii ferate prucit au impresurat tabăra mentelor Sropshire și Kanada. în ac lași timp un tren mili- au stricat calea ferată pe o mare re. Din Vaterfald a venit ajutor. au retras însă numai după ce ajutor mare din Kronstadt. Și înca cauzând Englezilor pierderi

Știri oficiale și de mare însem- nătate se răspândește acum despre întâmplările din Răsăritul depărtat. — Una e, despre eliberarea Tiencin-ului prin trupele internaționale. De Sâmbătă orașul e liber și miliția străină e stăpână peste dînsul. A doua știre e, că amiralul Seymour, despresurat prin trupele de ajutor, a sosit norocos la Tiencin, ear' al treilea eveniment este — după-cum se vestește la Londra — că prințul Tuan a proclamat pe fiul său de împărat al Chinei, și că pe reprezentanții puterilor îi ține la sine ca prizonieri, pentru-ca puterile să-i recunoască îndreptățirea la tronul chinez. Acesta ar fi momentul cel mai sensational între evenimentele mai recente în istoria Chinei.

Etată și câteva dintre telegramele din urmă:

Londra, 28 Iunie. „Daily Express“ raportează din Sanghai cu data de ieri: Trupele de ajutor au despresurat pe amiralul Seymour și l'au condus la Tiencin.

„Daily Mail“ are din Cifu știrea, că după o bombardare puternică Rușii au ocupat arsenalul din Tiencin; ear' „Daily News“ vestește din Sanghai, că Boxerii au nimicit de tot școala militară din Mucden, în Manduria. În contra lor au pornit acolo 3000 de Ruși.

Petersburg, 28 Iunie. Țarul Nicolae în curând va visita pe împărații Francisc Iosif și Wilhelm, pentru ca să conferoze în afacerea gravă din China.

Ministrul de războiu al Rusiei a început deja mobilizarea, de care re- putatul Muraviev avea atâta oroare. — În scurtă vreme 90.000 soldați ruși vor fi în China, între cari 16.000 călărești. Prin această enormă putere armată Rusia vrea să ducă ro- lul principal în acțiunea marilor puteri în China.

Despre eliberarea Tiencinului se tele- grafează la Londra și Petersburg următo- rele amănunte:

Sub-colonelul rusesc Siranski cu patru companii rusești și alte patru străine a despresurat pe Seymour în 26 l. c. noaptea. Trupele puterilor au avut pierderi mari; 200 răniți au fost duși la Tiencin. Planul lui Seymour, de-a stabili legătura cu Pekingul, nu 'a succedut.

Acum tocmai o trupă internațio- nală de 10.000 oameni, sub conducerea unui colonel rus, e în drum spre Pe- king. E mare speranța, că aceștia în curând vor străbate în oraș.

Noutăți

Arad, 29 Iunie 1900.

20 ani ministru. Cu puținți oa- meni și în puține țări se întâmplă să fie 20 ani d'arindul ministri! Cel, care se poate lăuda cu aceasta, este ministrul apărării patriei, în Austria, contele general, Welsersheimb, care din încrederea M. Sale, servește ca ministru tocmai ieri s'au implinit 20 ani. Opt ministere s'au dus și au venit, Welsersheimb însă și acum stă pe scaunul de catifea.

Dr. Lueger, energicul primar al Viena, cel care la 1892 a primit cu atâta iubire pe Românii cari se duse- seră cu Memorandul, a fost ales alai- tăieri cetățean de onoare al Viena. Foile ungurești sunt cătrânite rău

pentru cinstea mare ce l'a ajuns pe Lueger „dușmanul Ungurimei“, — dar mai ales al Jidovimei!

Referent-ajutător. Dl *Adrian P. Deseanu*, funcționar la Consistorul din Arad, a fost ales referent-ajutător în resortul senatului episcopesc la acest Consistor.

Nouă profesoară pentru școlile ci- vile. Ni-se scrie din Budapesta: D-soara Catinca Bogdan, din Brașov, sora d-lui Ioan Bogdan profesor la universitatea din Bucu- resti, a făcut în 25 l. c. cu distincție exa- menul de profesoară pentru școlile civile. — Noua profesoară, deși s'a calificat pen- tru cele mai înalte studii (matematice-fizice) a obținut totuși din toate studiile cu unanimitate de voturi, nota de eminentă. — În ziua următoare distinsa profesoară a făcut și examenul special de gimnastică de ase- menea cu eminentă obținând ast-fel și di- ploma de profesoară de gimnastică pentru școlile civile. — Felicitări sincere noiei pro- fesoare la îndoitul succes, — fiind mândri de onoarea ce ni-a făcut în capitala țării!

Himen. Ni-se anunță cununia dlui *Octavian Smigelschi*, profesor gimnaziul, cu d-soara *Pulcheria Caluțiu*, fiica dlui avocat Simeon Caluțiu din Dicio Sănmartin, ce se va serba Jol, în 12 Iulie st. n. în biserica gr-cat. din D.-St.-Martin.

Din Secusigiu a fost zilele trecute o deputațiune de țărani fruntași la P. S. Sa Episcopul, pentru a se plânge de purtarea vestitului protopop Putici (Timișoara), care mai bine de trei luni ține neconstituit comitetul parochial, numai pentru-că nouele alegeri n'au eșit după dorința d-sale.

Ucigaș — achitat. În lumea juridică face mare senzație faptul, că în zia de 27 Iunie curtea cu jurați din Bpesta l'a decla- rat nevinovat pe Nyuly Mihály, bătrân în vârstă de 67 ani, care anul trecut a îm- puscat pe avocatul Dr. Horváth István. Nyuly se dusese adică la avocat să l'roage, ca la rândul său să intervină de lângă o rudenie a sa, care printr'un proces îl sâra- cise, să l'dea din zecele de mil câștigat cel puțin 1500 fl. S'au luat însă la ceartă și când avocatul l'a prins de gât, fostul oficer al lui Garibaldi — căci Nyuly lup- tase și în Italia — a scos revolverul și a îm- puscat pe Horváth. Iși poate închipui ori- cine bucuria bătrânului, când tribunalul l'a pus pe picior liber.

Dela Reuniunea de cetire și cântări din Gavoșdia (Banat) ni-se scrie: „Reuniu- nea de cetire și cântări din Gavoșdia“ (Ban- nat) mulțumește și pe calea aceasta urmă- torilor P. T. domni, cari cu ocaziunea aran- giării concertului din 15/28 Aprilie a. c. au binevoit a spori fondul reuniunii prin su- solvirile lor marinimoase și anume: Dl. Al. Murășan, notar 4 cor. 40 bani; Ioan Lepș, v-notar 8 cor. 20 b.; I. Andrei, notar 2 cor. 40 b.; Dr. Iuliu Olariu, prof. dirigent la instiit. teologic din Caransebeș, 2 cor.; Petru Stopon, notar 2 cor.; Ludov. Filinger 2 cor.; A. Lévy 2 cor.; Nic. Groza, preot 1 cor. 60 bani; Val. Porcsalmy 1 cor. 40 b.; Simeon Villimir 1 cor.; I. Koots 80 b.; Gligor V. 80 b.; Nicolae Ianculescu, invé- țator, 60 b.; A. Gais 40 b. și V. Tranda- fir 20 bani.

Tot-odată vestim, că „Reuniunea no- astră de cetire și cântări din Gavoșdia“ a fost recunoscută de legală prin întărirea sta- tutelor sale din partea înaltului ministeriu reg. ung. de interne, la sfârșitul lunii Maiu. — Nicolae Groza, capelan gr-ort. și diri- gentul corului reün.

Mulțamită. Subscrisul vin și pe acea- stă cale a aduce mulțamitele noastre pro- funde acelor prea stimați domni, cari ne-au spriginit cu suprasolvirile lor la concertul nostru ținut în Beiuș la 10/23 Aprilie 1900: Paul Papp, adv. în Beiuș, 37 cor.; Dr. Ioan Papp, candidat de adv. în Beiuș, 4 cor.; Dr. Coriolan Papp, adv. în Oradea, 2 cor.; Vasiliu Erdeli, farmacist în Beiuș, 10 cor.; Alexandru Gavra, notar în Buntești, 5 cor.; Dionisiu Chioreanu, conducător de cartea fundușă în Beiuș, 3 cor.; Alexandru Dancu, neguțator în Barastii 6 cor.; Dr. Mark Schvimer, medic în Beiuș, 4 cor.; Georgiu Coroiu, friser în Beiuș, 2 cor.; Ni- colae Damandi, prof. de rel. în Beiuș, 2 cor.; Maria Valner, 4 cor.; Terențiu Po- poviciu, notar în Rieni, 3 cor.; Dr. Geor- ge Murășanu, medic în Beiuș, 2 cor.; Dr. Ioan Pojenar, sub-jude reg. în Beiuș 4 cor.;

Dimitrie Negreanu, 4 cor.; Dr. Gavril Cos- ma, adv. în Beiuș, 9 cor.; Petru Sabó, os- pëtar în Beiuș, 4 cor.; Eclesia isralită din Beiuș, 5 cor.; Georgiu Lazar, adv. în Arad, 10 cor.; Stefan Fett, preot 2 cor.; Ioan Fofiu, preot în Totoren 1 cor.; Lazar Mu- țiu, preot în Cusis, 2 cor.; Iosif Roman, adv. în Oradea, 2 cor.; Iosif Botto, notar cercnal în Dombravani, 10 cor.; Machin Vancea, preot, 2 cor. — B.-Lazuri, 2 Iunie 1900. Alexandru Pele, preot, președintele comitetului parochial.

Act de recunoștință. Ni-se scriu următoarele: Societatea călușerilor din Vâl- cant în 10 Iunie st. n. a. c. a arangeat o petrecere populară cu joc, în favorul unei înființate bibliotecă populare de lectură. Cu acest privilegiu s'a predat și o piesă tea- trală: „Vistavoiiu Marcu“, de T. Alexi. Cu ocaziunea aceasta mai minunat s'a produs dl invetător Ieremia *Popovic* cu conduce- rea jocurilor naționale „Bătuta“ și „Călu- șerul“, pentru ce l'a-se aduce și pe această cale recunoștință și mulțamită din partea călușerilor, pentru zelul și interesul arătat față de dînsul. De asemenea se aduc mul- țamitele cele mai ferbinți acelor On. domni, cari prin succursul lor au bine-voit a supra- solvi, și anume au intrat supra-solviri: dela dl Silviu Bichicean 1 cor.; dela dl Pavel Văcărescu 1 cor.; dela dl An- toniu Dancia, geandarm 5 cor.; dela dl Székely Sándor 80 fl.; dela dl Pártos Sándor 80 fl. De tot: 8 cor. 60 fl. Vâl- cant, 8/21 Iunie 1900. *Alexandru Mărit*, cas- sariul călușerilor.

Imbold animalic. Ni-se scriu următoarele rinduri: Soția mea împrumutase de la o coasăteană vecină, ce locuia de noi ca la 160 pași, o cloacă încă în carneval; dar fiind că știa, că găina la noi, ca la casa străină, nu va vedea pe ouă, a dus oușle la femeia aceasta și le-a așezat acolo spre ciocire. După ce la trei săptămâni au fost scoși puil, soția mea l'a adus acasă cu cloacă cu tot. Adușă apoi earșii la noi cu puil, ea n'a mai cercat să se ducă, ci-și căuta toată ziua de hrana puilor și venia și în casă, unde l'a-se dădea hrana obișnuită. La șapte săptămâni după scosul puilor, găina a început a alunga puil de pe lângă sine, lovindu l cu ciocul când pe unul, când pe altul și a doua zi, după aceasta, ea însăși ne-a părăsit și s'a lus la femeia de unde o împrumutasem. E curios, cum a știut ea să țină în minte calea pe unde a fost adușă, timp de șapte săptămâni! Un imbold animalic acesta, ce rar se observă la asemenea animale.

Tot în comuna noastră, la o econoamă, ouase o găină un ou aproape de mărimea oului de găscă. Femeia curioasă, sparse oul și golindu-l într'un tăier, observă că din oul spart căzu albușul și gălbinașul și încă un ou întreg, care era de mărimea oului de găină și avea coaja tare și în- treagă, ca și onele de rind. Pentru curio- sitatea întâmplării femeia ni l'a arătat mai multora. — Alfa.

Un cimiteriu al crocodililor. În ținu- tul Fayun din Egipt s'a descoperit acum de curând un cimitir antic, care e plin de mu- miile de ale crocodililor. Se știe din istorie, că crocodilii erau considerați la vechii Egiptenți ca animale sfinte, față cu cari aveau mare stimă și pe cari li înmormântau toc- mai așa, ca și pe oamenii.

Posta redacției.
Dlul Iosif Ieremia, în Vranii: Da, poți să citești foaia și acolo.
Abon. 2741, Sasca-Montasă: Trimite-o; să fie însă scrisă curat.
G. Wida, lăcătar, Reșița: E frumoasă. Noi publicăm însă de cele populare. Trimi- țând de acestea, le vom face loc cu plă- cere.

ULTIM CUVENT.

(Doi pictori)
— În săptămâna trecută am zugrăvit un tablou, care reprezenta un peisagiu de iarnă, și atât de fidel am imitat natura, în- cât în atelierul meu barometrul a scăzut cu 20 grade.
— Asta-i nimica. Eu am zugrăvit anul trecut poza unui bătrân, și acesta atât de viu era, că l' creștea și barba și trebuia să l' rad.
Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. redacției: Ioan Russu Sirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci începe prețurile pe pietre se notesc în coroane și după 50 kilograme, iar nu ca și până acum, după maza metrică (100 kilograme).

Prețurile dela 28 Iunie n.
In Arad:

Grâul cel mai bun . . .	cor. 7.82—7.40.
Cucurus	5.25—5.45.
Săcăra	5.60—5.80.
Orz	5.50—5.60.
Ovăsa	4.60—4.80.

Cursul pieții din Arad.

Hartie-monetă română Comp. fl. 9-48 vând	9.52
Lire turcești	—
Imperial (15 R. aur)	18.90 . 19.—
Ruble rusești 100 k	126.— . 12.—
Galbeni	5.68 . 5.08
Napoleon-d'ori	9.48 . 9.56
100 Marce germane	58.50 . 58.96
Livre sterling	11.90 . 12.50

Spirit:

25 Aprilie

Spirit rafinat, cu teptans	115.—
" " cu micu	118.—
" brut cu teptans	118.—
" " cu micu	116.—

Porci:

(Piața Steinbrach)

Ungari; greutate:	
bătrâni 380—400 kg.	52—54. cr. p. kg.
tineri 320—390 "	55—56. " " "
" 250—320 "	54—55. " " "
" până 250 "	54—56. " " "
mijlocii 240—260 "	" " "

La Consistoriul ort. rom. din Arad s'a sistemizat un post de adjunct-contabil cu salariu de 1200 coroane pe an. Cei-ce doresc a ocupa acest post să adreseze rugărilor lor Venerabilului Consistoriu, ajustate cu extras de botez, testimoniu de maturitate dela vre-o școală comercială superioară și atestat despre aplicare de cel puțin doi ani.

458 3—6

Tipografia
"Tribuna Poporului"
aranjată fiind cu material nou
primește spre executare:

Tipărituri de bancă,	Carti, Broșuri,	Orice tipărituri.
Invitări la nunta,	Anunțuri funebre, etc.	

Cele mai moderate prețuri!!

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“

458 12—46

IN SIBIIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rene.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele Arad, Bihor, Cluj, Iași, Oradea, Caras-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul I precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

Imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi de asemenea la dorință anticiper de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși mi-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4 1/2 și 5%, pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moși 458 6—

Szűcs F. Vilmos

ARAD, Făcut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Concurs.

In urmare ordinului Venerabilului Consistor Diecesan din Arad, de dato 9/22 Martie, nrl. 1738 ex 1900, se escrie concurs pentru indeplinirea unei capelanii temporale de clasa primă, pe lângă veteranul preot Sinesie Sasu, din comuna bisericăscă gr. ort. română Cherechiu, cu termin de alegere pe 30 Iulie, 12 August 1900.

Beneficiul încopiat cu acest post este: a) sesiunea parochială prețuită în 1400 cor., b) desdaunare pentru pașune: 96 cor., c) birul dela 182 numere de casă (grâu și cucurus) 200 cor., d) venitul dela înmormântări mari și mici 130 cor., e) venitul dela cununii 64 cor., f) venitul dela boteze 32 cor. — De tot 1922 coroane. Din care venit detragându-se contribuțiunea regescă, comitatensă, comunala și alte sarcini obveninde, cari fac 257 cor. 92 fl. rezultă un venit curat de 1664 cor. 08 fl. —

Alegându-l capelan va ave a da preotului veteran Sinesie Sasu jumătate din suma beneficiului sus-atins.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a susterne petitele lor instruate conform §-lui 15 lit. a) din Regulamentul pentru parochii adresate comitetului parochial din Cherechiu, Reverendisimului Domn. Protopresbiter tractual din Șiria Georgiu Popoviciu, până la 26 Iulie, 8 August 1900 inclusive; iar până la expirarea concursului au a-se presenta în sânta biserică din loc pentru a-și dovedi dexteritatea în celea rituale și oratorice!

Din ședința straordinară a comitetului parochial gr. ort. rom. din Cherechiu, ținută la 11/24 Iunie 1900.

Pentru comitetul parochial:

Teodor Stan, m. p. prezid.

Ioan Micoroiu, m. p. notar.

In contelegere cu mine: Georgiu Popoviciu m. p. ppbiter tractual.

460 1—3

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara (abstrăgând orele dela 9—11 in. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloce de lecuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprinderi de pelița peptului și a foalelui, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburi de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu și Iod), Ingrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boala de zahăr (diabet).

3. Anemia, nevrasenia (slăbirea nervilor), nervositatea.

4. Morburi de piele învechite, scrofule, luparea etc. După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de lecuirea cu apă rece, de massagiu sau împachetare. — În trebuințarea odată costă: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camere pentru inhalatii, după metoda dela Gleichberg Ems, pentru aprinderi acute și învechite de gât, de plumăni, cum și pentru dilatare de plumăni și astma. — În trebuințarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. În trebuințarea odată: 60 cr.; 15 bilete 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea reconvalescenților cu musculatura slăbită, pentru întărirea băieților și a oamenilor desvoltați, cari sufer de morburi de inimă și de strimțarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după-cum e felul casului de boală.

Fie care bolnav se bucură de căutarea ce 'i-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi 'i-l dau. Ori-ce îndeplinire a curei se întreprinde sub veghierea mea personală.

Dr. A. HECHT,

Arad, strada Templom, palatul Minorităților. Telefon: Nr. 270.